

Transitieplan - Wet toekomst pensioenen

Pensioenkring Astellas

Inhoudsopgave

Inleiding	4
1. Proces	5
1.1. Besluitvormingsproces op hoofdlijnen	5
1.2. Betrokken overlegorganen	6
2. Kaders, uitgangspunten en randvoorwaarden	7
2.1. Huidige pensioenregeling	7
2.1.1. Huidige pensioenregeling – CDC regeling	8
2.1.2. Gesloten beschikbare premieregeling	8
2.1.3. Aanvullende dekkingen	8
2.2. Premie (en ambitie)	9
3. Contractkeuze	10
3.1. Type contract – karakter van de pensioenregeling	10
3.2. Risicodelingsreserve	16
3.3. Nabestaandenpensioen	17
3.4. Omgang met overige aanvullende regelingen	19
4. Invaren: omgaan met opgebouwde aanspraken	20
4.1. Verzoek tot invaren	20
4.2. Weging van argumenten om in te varen	20
5. Invulling contract en vermogens-verdeling	24
5.1. Doelstelling, kwantitatieve maatstaven voor de beoordeling of de uitkomsten aanvaardbaar zijn ²⁴	
5.2. Vermogensverdeling	24
5.2.1. Vermogensverdeling bij verschillende dekkingsgraden	26
5.2.2. Voorkeur voor invaren	26
5.2.3. Gerichte vermogenstoedeling ten behoeve van ongelijke effecten actieve deelnemers ²⁷	
5.3. Voorrangsregels bij vermogensverdeling	28
5.4. Benodigde dekkingsgraad en procedure bij ‘onderdekking’	30
6. Inzicht in transitie-effecten	31
6.1. Transitie-effecten uitgedrukt in kwantitatieve resultaten	31
6.2. Resultaten maatmensen	32
6.3. Toetsing uitkomsten aan doelstelling en maatstaven	40
6.4. Nut en noodzaak bijstelling/heroverweging keuzes en invulling	44

7. Compensatie	45
7.1. Nut en noodzaak compensatie	45
8. Verantwoording proces	48
8.1. Verantwoordelijkheden	48
8.2. Besluitvormingsproces op hoofdlijnen	48
8.3. Hoorrecht	50
8.4. Toelichting overige vormen van betrekken achterbannen	50
9. Samenvatting en conclusie evenwichtigheid	51
10. Akkoord	54
11. Bijlagen	55

Inleiding

Op 1 juli 2023 is de Wet toekomst pensioenen (Wtp) in werking getreden. Per 1 januari 2024 is de pensioenregeling ondergebracht bij Stap in de Pensioenkring Astellas. Vanuit het toenmalige pensioenfonds Astellas zijn de per 31 december 2023 opgebouwde pensioenen overgedragen naar de Pensioenkring Astellas. Per 1 april 2024 heeft Astellas een bedrijfsonderdeel verkocht aan Delpharm en heeft Delpharm de pensioenregeling voor de betreffende werknemers voortgezet in de Pensioenkring Astellas. In het kader van de Wtp, zijn Astellas, Delpharm (sinds april 2024), FNV, CNV en de ondernemingsraden van Astellas en Delpharm (hierna gezamenlijk: Sociale Partners) samen opgetrokken om voor de (voormalige) medewerkers van Astellas en Delpharm (sinds april 2024) tot een nieuwe pensioenoplossing te komen die voldoet aan de nieuwe wet. Onderdeel van deze pensioenoplossing is niet alleen een nieuwe regeling voor actieve deelnemers, maar ook een transitie van de reeds opgebouwde pensioenaanspraken van (voormalige) medewerkers en de pensioenrechten van de pensioengerechtigden naar deze nieuwe regeling.

Dit transitieplan is op verzoek van de Sociale Partners, op basis van gezamenlijk geformuleerde uitgangspunten, opgesteld en door de Sociale Partners goedgekeurd. In dit transitieplan wordt ingegaan op de verschillende aspecten die van belang zijn voor zowel de pensioenuitvoerder Stichting Algemeen Pensioenfonds Stap (hierna : Stap) als de actieve deelnemers, voormalige deelnemers en pensioengerechtigden aan de pensioenregeling van Astellas en Delpharm. In dit plan zijn de afspraken vastgelegd met betrekking tot een nieuwe pensioenregeling en de uitvoering daarvan, waarbij ook de kaders waarbinnen die afspraken zijn gemaakt, zijn beschreven en de afwegingen die daarbij zijn gemaakt.

Het transitieplan is opgesteld op basis van huidige regelgeving en onze interpretatie van deze huidige regelgeving. Indien wijzigingen in wet- en regelgeving daar aanleiding toe geven, zal het transitieplan – in samenwerking met Stap – zo nodig worden aangepast. Het is de gezamenlijke visie van de Sociale Partners dat dit plan leidt tot een evenwichtige transitie voor alle belanghebbenden.

Sociale Partners geven aan de hand van dit transitieplan opdracht aan Stap tot uitvoering van de nieuwe pensioenregeling binnen een FPR-kring van Stap, inclusief het verzoek om de tot aan de transitiedatum opgebouwde pensioenaanspraken en -rechten in te varen in de nieuwe pensioenregeling. Na beoordeling van Stap van het transitieplan zal de transitiedatum worden vastgesteld, waarbij de streefdatum 1 januari 2027 is.

1. Proces

De transitie naar een nieuwe pensioenregeling is een ingrijpend proces en vereist overleg tussen en instemming van verschillende partijen. Onderstaand wordt het doorlopen proces nader toegelicht. Hierbij wordt ook stilgestaan bij de wijze waarop de verschillende partijen zijn betrokken bij de beeldvorming, oordeelsvorming en besluitvorming.

1.1. Besluitvormingsproces op hoofdlijnen

Vanaf 2021 is Astellas begonnen met voorbereidingen voor de destijds nog aankomende 'Wet toekomst pensioenen' (hierna: Wtp). Vanaf de start zijn met diverse stakeholders kennissessies georganiseerd en zijn de ontwikkelingen op het gebied van wetgeving gevolgd. In 2021 had Astellas nog een eigen pensioenfonds. Gezien de omvang van het pensioenfonds en in anticipatie van de noodzakelijke Wtp transitie is in 2023 besloten om de huidige pensioenregeling per 1 januari 2024 onder te brengen bij Stap, zodat de transitie naar de nieuwe pensioenregeling bij Stap plaats kan vinden. Per 1 april 2024 heeft Astellas een bedrijfsonderdeel verkocht aan Delpharm. Delpharm biedt sinds deze datum dezelfde pensioenregeling aan haar werknemers aan en zodoende is er sindsdien sprake van twee werkgevers binnen de collectieve Pensioenkring Astellas bij Stap.

Sociale Partners zijn sinds 2021 met elkaar in overleg over de toekomstige pensioenregeling. Er zijn diverse overlegorganen ingericht die bedoeld waren voor afstemming met verschillende betrokken partijen. In deze overlegorganen zijn relevante onderwerpen voorgelegd om gezamenlijk tot de optimale invulling te komen. Alle betrokken partijen hebben periodiek de achterbannen meegenomen in het proces en tussentijdse keuzes en besluiten voorgelegd.

Op basis van de initiële analyses die zijn uitgevoerd door het Astellas Pensioenfonds hebben de Sociale Partners hun voornemen aangegeven om de opgebouwde pensioenen in te varen naar de nieuwe pensioenregeling. Per 1 januari 2022 is op basis van de via een AMvB geregelde tijdelijke regeling voor toeslagverlening een extra toeslag toegekend van 3,28% per 1 januari 2022. De toeslag per 1 januari 2023 van 7,05% betrof een reguliere toeslag. Nadien zijn er geen extra toeslagen toegekend bovenop de reguliere toeslagen. De generatie-effecten van deze extra toeslagverlening waren beperkt en Sociale Partners zien geen reden om hier bij het invaren rekening mee te houden. Er wordt tevens geen gebruik gemaakt van het transitie-FTK.

1.2. Betrokken overlegorganen

Overlegorgaan	Betrokkenen	Doel
Vakbondenoverleg	FNV en CNV ondersteund door externe adviseur	Afstemming over de nieuwe pensioenregeling
Ondernemingsradenoverleg	Ondernemingsraden Astellas en Delpharm (sinds april 2024) ondersteund door externe adviseur	Afstemming over de nieuwe pensioenregeling
Werkgeversoverleg	Vertegenwoordigers van Astellas en Delpharm (sinds april 2024) ondersteund door externe adviseurs	Afstemming over de nieuwe pensioenregeling met als doel één gezamenlijke pensioenregeling waarnaar ingevaren kan worden
Specialistenoverleg	Adviseurs van vakbonden, ondernemingsraden en werkgevers	Afstemming over de diverse berekeningen en technische aspecten
Sociale Partners	Werkgevers, vakbonden en ondernemingsraden	Vaststellen nieuwe pensioenregeling en verzoek tot invaren
Astellas Pensioenfonds (tot 31-12-2023)	Bestuur pensioenfonds	Initiële analyses voor nieuwe pensioenregeling en invaren. Analyses voor beste uitvoerder van nieuwe pensioenregeling (inclusief selectie-proces) plus liquidatie pensioenfonds en waardeoverdracht
Verantwoordingsorgaan (tot 31-12-2023)	Leden van het verantwoordingsorgaan Pensioenfonds Astellas	Adviesrecht op het besluit tot liquidatie pensioenfonds Astellas en waardeoverdracht naar Stap
Stap (vanaf 1-1-2024)	Afvaardiging Stap	Afstemming over inrichting nieuwe pensioenregeling en invaren om te komen tot een opdrachtaanvaarding die evenwichtig is voor alle betrokkenen. Analyses die zijn gebruikt als input voor het transitieplan zijn opgesteld door Stap. Hierbij zijn de uitgangspunten en varianten vooraf afgestemd met Sociale Partners
Belanghebbendenorgaan (vanaf 1-1-2024)	Leden van het belanghebbendenorgaan van Pensioenkring Astellas	Instemmingsrecht op het besluit tot invaren en bijbehorende verdeling van het vermogen

2. Kaders, uitgangspunten en randvoorwaarden

2.1. Huidige pensioenregeling

De huidige pensioenregeling van Pensioenkring Astellas, die wordt uitgevoerd door Stap, betreft een voorwaardelijke middelloonregeling met een vaste premie (CDC regeling). Onderstaand is een samenvatting opgenomen van de inhoud van deze regeling.

Onderwerp	Hoofdpijnen pensioenregeling Pensioenkring Astellas
<i>Uitvoerder</i>	Stichting Algemeen Pensioenfonds Stap (Stap)
<i>Type regeling</i>	Voorwaardelijke middelloonregeling: Collectieve Beschikbare Premieregeling (Collective Defined Contribution – CDC)
<i>Premiehoogte</i>	Vaste premie 25,4% van de loonsom. De vaste premie van de loonsom wordt jaarlijks herrekend naar een percentage van de pensioengrondslag (34,1% in 2024). De werkgevers betalen 70% van de premie en de werknemers 30%.
<i>Loonsom</i>	Totale som aan lonen berekend als 13,96 maand-salarissen plus de (variabele) ploegentoeslag vermeerderd met bijbehorende vakantietoeslag
<i>Pensioengevend salaris</i>	12 maal het bruto maandsalaris vermeerderd met de bijbehorende vakantietoeslag plus de (variabele) ploegentoeslag vermeerderd met de bijbehorende vakantietoeslag
<i>Franchise</i>	€ 18.799 (2024)
<i>Pensioengrondslag</i>	Pensioengevend salaris minus de franchise
<i>Maximum pensioengevend salaris</i>	€ 137.800 (2024)
<i>Pensioenrichtleeftijd</i>	68 jaar
<i>Ouderdomspensioen</i>	De jaarlijkse opbouw is gebaseerd op een streefpercentage van 1,875% van de pensioengrondslag
<i>Partnerpensioen</i>	Streefpercentage van 1,3125% van de pensioengrondslag
<i>Tijdelijk partnerpensioen</i>	15% van het pensioengevend salaris tot de tot de AOW-gerechtigde leeftijd van de partner
<i>Wezenpensioen</i>	20% van het partnerpensioen
<i>Premievrije voortzetting van toekomstige pensioenopbouw</i>	Bij volledige arbeidsongeschiktheid wordt de pensioenopbouw voor de deelnemer in de basisregeling voortgezet

2.1.1. Huidige pensioenregeling – CDC regeling

Over de pensioengrondslag wordt pensioen opgebouwd op basis van de middelloonsystematiek, waarbij de financiering en toezegging op basis van Collective Defined Contribution (CDC) plaatsvindt. Dit houdt in dat de pensioenopbouw plaatsvindt voor zover daar vanuit de overeengekomen premiehoogte ruimte voor is. Deze premiehoogte is vastgesteld door Sociale Partners. In 2024 bedroeg het opbouwpercentage voor ouderdomspensioen 1,875%, voor het partnerpensioen 1,3125% en voor het wezenpensioen 0,2625% (uitkering voor maximaal 5 wezen).

De pensioenaanspraken in deze regeling kunnen worden geïndexeerd indien daar ruimte voor is vanuit de beleidsdekkingsgraad. Tegelijk geldt dat pensioenaanspraken en -rechten ook kunnen worden gekort als de beleidsdekkingsgraad daar aanleiding toe geeft. In de huidige pensioenregeling is geen sprake van inhaalindexatie.

2.1.2. Gesloten beschikbare premiereregeling

In het verleden is er in aanvulling op de basisregeling sprake geweest van een beschikbare premiereregeling. Deze is inmiddels per 1 januari 2015 gesloten en er vinden dus geen premiebetalingen meer plaats. Voor de (voormalige) deelnemers die deel hebben genomen in deze regeling en nog niet met pensioen zijn, zijn er nog kapitalen opgebouwd.

2.1.3. Aanvullende dekkingen

Naast de reguliere pensioenopbouw zijn er enkele aanvullende dekkingen van toepassing:

Arbeidsongeschiktheidspensioen (AOP)

Voor gevallen waarin de arbeidsongeschiktheid is ontstaan voor 1 januari 2017 was er sprake van een arbeidsongeschiktheidspensioen na 24 maanden volledige arbeidsongeschiktheid.

Voor gevallen waarin de arbeidsongeschiktheid is ontstaan na 31 december 2016 is het arbeidsongeschiktheidspensioen geen onderdeel meer van de pensioenregeling. Het arbeidsongeschiktheidspensioen is namelijk vanaf deze datum door de werkgever rechtstreeks bij een verzekeraar ondergebracht.

Premievrije voortzetting van toekomstige pensioenopbouw

Indien een deelnemer volledig arbeidsongeschikt is (wat inhoudt dat een deelnemer tussen de 80% en 100% arbeidsongeschikt is verklaard) wordt de pensioenopbouw voor de deelnemer voortgezet. Het is het streven om deze dekking per 1 januari 2025 in de huidige regeling uit te breiden voor gedeeltelijk arbeidsongeschikten op basis van de wettelijke staffel (6 klassen), waarbij tevens rekening zal worden gehouden met het Convenant Arbeidsongeschiktheidspensioen.

Tijdelijk partnerpensioen

Ten slotte is er sprake van een tijdelijk partnerpensioen van 15% van het laatst vastgestelde pensioengevend salaris welke wordt uitgekeerd bij het overlijden van de deelnemer tot de AOW-gerechtigde leeftijd van de partner. Het tijdelijk partnerpensioen wordt niet opgebouwd en geldt alleen voor werknemers in dienst van de werkgever.

2.2. Premie (en ambitie)

De werkgever en de medewerkers betalen voor de pensioenregeling een vaste jaarlijkse procentuele premie van 25,4% van de totale loonsom (gedefinieerd als de som van 13,96 maandsalarissen plus de in enig jaar kalenderjaar uitgekeerde (variabele) ploegentoeslag vermeerderd met de daarbij behorende vakantietoeslag). De vaste premie geldt voor de periode van 1 januari 2024 tot het moment van wijziging van de pensioenregeling in het kader van de Wtp. De vaste premie van de loonsom wordt jaarlijks herrekend naar een percentage van de pensioengrondslag (34,1% in 2024). De werkgevers betalen 70% van de premie en de werknemers 30%.

Indien en voor zover in enig jaar de kosten voor de financiering van de pensioenregeling lager zijn dan de vaste premie in dat jaar, dan wordt het overschot in een premiedepot, aan te houden door het pensioenfonds, gestort. Met de kosten voor de financiering van de pensioenregeling wordt de "toetspremie" bedoeld, zoals vastgelegd in de uitvoeringsovereenkomst met het pensioenfonds.

Indien in enig jaar de kosten voor financiering van de pensioenregeling hoger zijn dan de vaste procentuele premie van 25,4% van de totale loonsom, dan vindt in dat jaar geen of geen volledige pensioenopbouw plaats. Echter, als er middelen in het premiedepot beschikbaar zijn, dan worden deze gebruikt om de pensioenopbouw in dat jaar alsnog zo veel mogelijk te realiseren, voor zover er middelen in het depot aanwezig zijn en mits hiervoor de fiscale ruimte is.

De opbouwambitie voor het jaarlijks ouderdompensioen bedraagt 1,875% van de pensioengrondslag en de opbouwambitie voor het jaarlijks partnerpensioen 1,3125% van de pensioengrondslag. De pensioengrondslag is gelijk aan het pensioensalaris minus de franchise. De jaarlijkse opbouw wordt steeds bij elkaar opgeteld. Het is de ambitie dat medewerkers op de pensioenrichtleeftijd een pensioen hebben opgebouwd dat is gebaseerd op het gemiddeld verdiende salaris.

3. Contractkeuze

3.1. Type contract – karakter van de pensioenregeling

Sociale Partners hebben in eerste instantie de FPR en SPR op basis van kwalitatieve kenmerken met elkaar vergeleken en daarna ook kwantitatief met elkaar vergeleken. Hieruit kwam naar voren dat de uitkomsten van beide regelingen dicht bij elkaar in de buurt liggen als aan de FPR een risicodelingsreserve (hierna: RDR) voor gepensioneerden wordt toegevoegd. Het verzoek van Sociale Partners was daarna om een FPR regeling te construeren met een RDR en deze te vergelijken met de huidige regeling. Hiervoor zijn diverse cijfermatige analyses uitgevoerd. Daarbij zijn de verwachte pensioenuitkeringen in de huidige regeling en de FPR, voor de verschillende doelgroepen en leeftijdscohorten, met elkaar vergeleken.

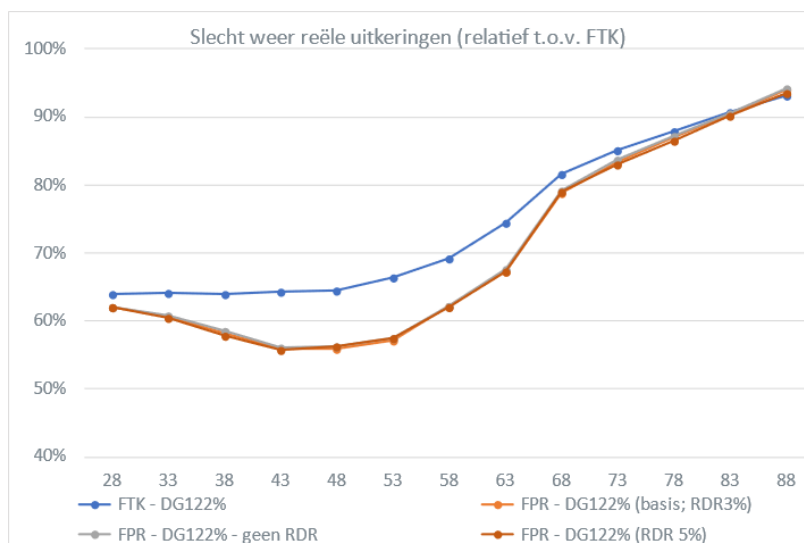
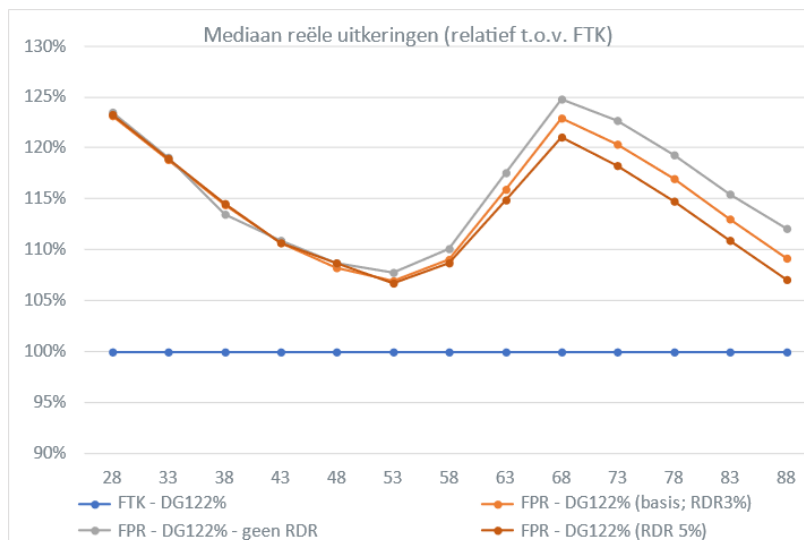
Sociale Partners hebben na zorgvuldige afweging gekozen de nieuwe pensioenregeling vorm te geven volgens de Flexibele Premie Regeling (hierna: FPR) en niet voor een Solidaire premiereregeling (hierna: SPR). De keuze voor deze regeling is gemaakt op basis van de volgende overwegingen:

- De beoogde invulling van de twee soorten pensioenregelingen in het nieuwe stelsel (SPR en FPR) zijn qua beleggingsbeleid en resultaten in grote mate gelijk aan elkaar. De Sociale Partners hebben geconcludeerd dat het niveau van verwacht pensioen en de stabiliteit van de uitkering van pensioengerechtigden bij de beoogde invulling naar verwachting niet veel van elkaar zullen verschillen.
- In de FPR is het mogelijk om deelnemers te laten kiezen tussen verschillende risiconiveaus in de beleggingen. Uit diverse deelnemersonderzoeken blijkt dat een groot deel van de medewerkers meerwaarde ziet van individuele keuze in beleggingsmogelijkheden.
- Bij de FPR worden op de transitiedatum de ingegane pensioenen ingevaren in de variabele uitkering (collectief), maar binnen één jaar bestaat op individueel niveau de mogelijkheid om te kiezen voor een vaste uitkering. Actieven en slapers kunnen ook – op de pensioeningangsdatum – een keuze maken voor een vaste of een variabele uitkering. De variabele uitkering is hierbij de standaard.
- De FPR biedt in de uitkeringsfase de mogelijkheid om risico's gezamenlijk te dragen in een collectieve uitkeringskring met de mogelijkheid van spreiding van resultaten over meerdere jaren en met de mogelijkheid om tegenvallers op te vangen middels een RDR, waarbij de RDR naar verwachting ook in negatieve scenario's gevuld blijft (zie paragraaf 3.2).
- De FPR beperkt werknemers niet in hun mobiliteit, omdat ze tijdens de fase van pensioenopbouw geen bijdrage leveren aan een reserve die ze niet zouden meekrijgen bij waardeoverdracht naar een andere werkgever. Dit geldt ook voor het geval in de toekomst voor een deel van de werknemers een andere pensioenregeling wordt aangeboden.
- De FPR is transparant en goed uitlegbaar. Rendementen worden direct verwerkt in het individuele vermogen van de deelnemer, waardoor, in tegenstelling tot het huidige stelsel, een herkenbaar verband zichtbaar wordt met de actuele economische ontwikkeling.

- De keuze voor de FPR i.p.v. de SPR is ook samenhangend ontstaan met de verkoop van een bedrijfs onderdeel aan Delpharm per 1 april 2024. De Delpharm populatie bestond op dat moment geheel uit actieve deelnemers waarbij er op dat moment ook geen gepensioneerden waren. Bijdragen aan een eventuele reserve lijkt dan beter passen op het moment dat men werkelijk toetreedt tot een collectieve uitkeringsfase zoals bij de gekozen FPR-collectief regeling plaatsvindt.

De volgende grafieken geven de uitkomsten van de kwantitatieve berekeningen weer voor een aantal maatmensen, waarbij de actieven en gepensioneerden in één grafiek zijn opgenomen en de slapers in een aparte grafiek. Hierbij is de huidige pensioenregeling op 100% gesteld en de FPR uitgedrukt in een percentage van de huidige pensioenregeling. De maatmensen (leeftijd 28 tot en met leeftijd 88) zijn gebaseerd op het deelnemersbestand per ultimo 2023. De mediaan resultaten en slecht weer (5^e-percentiel) resultaten zijn opgenomen in de onderstaande grafieken waarbij rekening is gehouden met drie varianten voor de RDR (basis met 3% initiële vulling en maximum van 6,5%, variant met 5% initiële vulling en maximum van 8,5% en variant zonder RDR). Ook is onderstaand rekening gehouden met het invaren van de opgebouwde pensioenen naar de nieuwe regeling. De in hoofdstuk 7 omschreven compensatieregeling is niet verwerkt in deze grafieken.

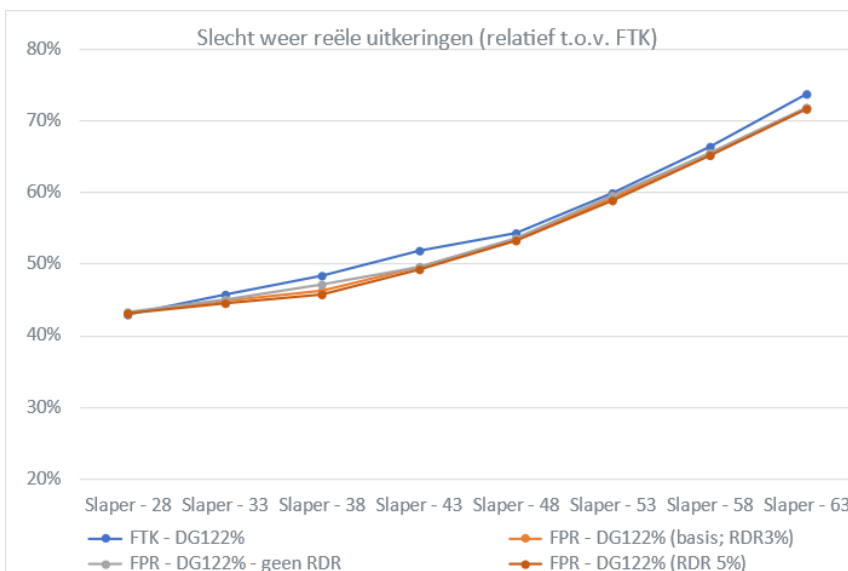
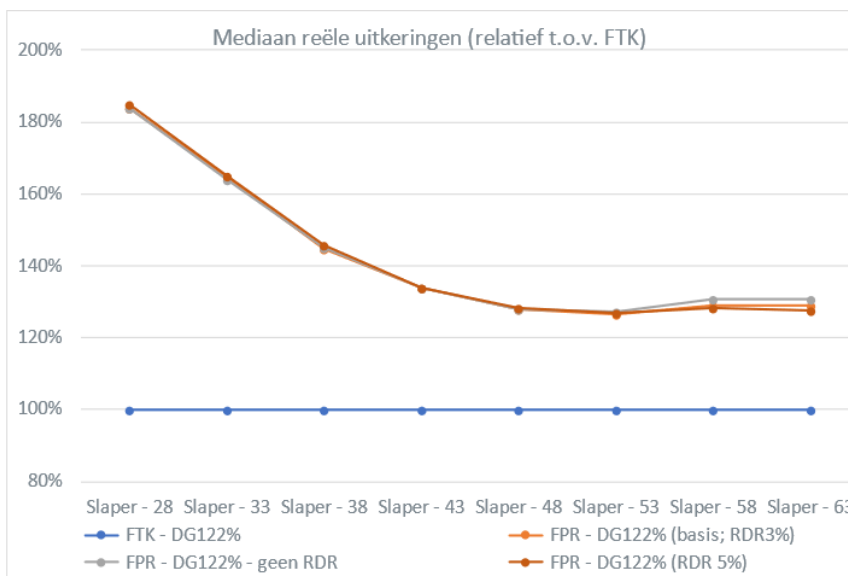
Actieven en gepensioneerden

Bij de actieven en gepensioneerden kan geconcludeerd worden dat naar verwachting (“mediaan”) bij de FPR de gemiddelde reële uitkering hoger is dan in het FTK (de huidige regeling) bij alle varianten voor de RDR. Een belangrijke reden hiervoor is dat in het FTK hogere buffers aangehouden moeten worden dan bij de FPR. In de FPR is daardoor de spreiding van de uitkomsten bij negatieve en positieve scenario's groter. Dit is met name voor actieven het geval, als bij de gepensioneerden rekening wordt gehouden met een RDR, waardoor de pensioenen gestabiliseerd worden.

In het slecht weer scenario (5^e-percentiel) is de huidige regeling over het algemeen iets beter voor actieven en gepensioneerden dan FPR, m.u.v. de oudere gepensioneerden. Hier tegenover staat echter dat in een goed weer scenario de FPR aanzienlijk beter is dan de huidige regeling.

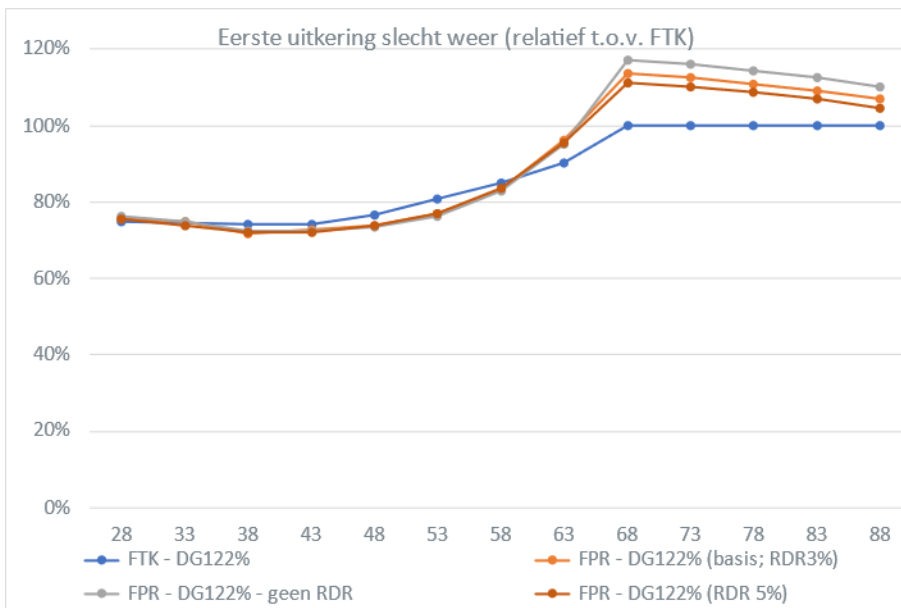
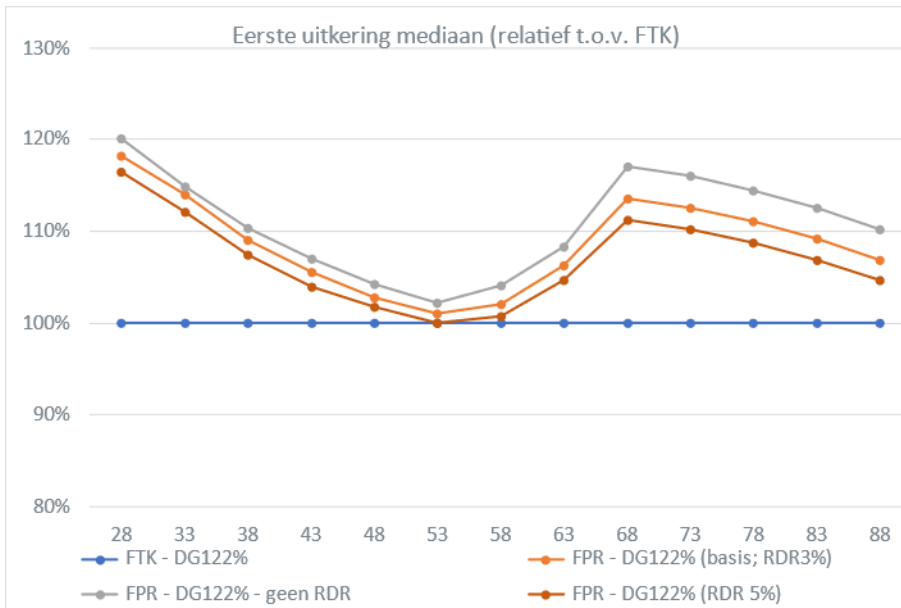
Slapers

Bij de slapers is net zoals bij de actieven en gepensioneerden naar verwachting (“mediaan”) bij de FPR de gemiddelde reële uitkering hoger dan in de huidige regeling.

In het slecht weer scenario (5^e-percentiel) zijn de verschillen beperkt tussen de huidige regeling en de diverse varianten van de FPR.

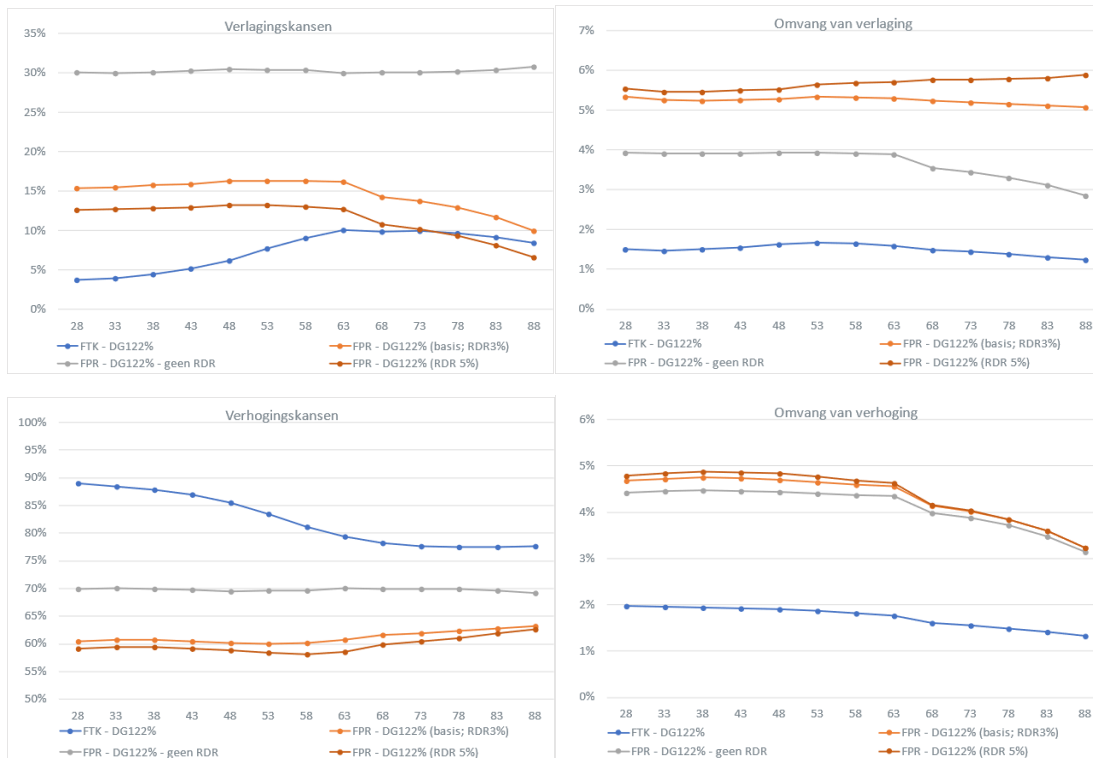
In de onderstaande grafieken zijn ook de eerste uitkeringen weergegeven voor gepensioneerd en niet gepensioneerd. Ook hierbij is de huidige pensioenregeling op 100% gesteld en de FPR uitgedrukt in een percentage van de huidige pensioenregeling. Bij de niet gepensioneerd gaat het hierbij om de eerste uitkering vanaf de veronderstelde pensioenleeftijd van 68 jaar.

Zonder RDR zorgt zowel de mediaan als het slecht weer scenario voor een hogere eerste uitkering voor gepensioneerd maatmensen. Daar staat tegenover dat de kans op verlagen hoger wordt in de uitkeringsfase.

Voor niet gepensioneerd deelnemers is het verschil kleiner. Bij de variant met een RDR van initieel 3% is te zien dat de eerste uitkering slechts beperkt lager is dan in de huidige pensioenregeling.

In de volgende grafieken zijn ook de verlagingkansen en verhogingskansen en omvang van de verlaging en verhoging weergegeven.

De kans op het verlagen van de pensioenuitkering is in de FPR hoger dan in de huidige pensioenregeling voor huidige niet-gepensioneerden. Voor gepensioneerden wijkt de kans op verlagen beperkt af van een FPR met een RDR. De omvang van een verlaging is in de FPR hoger dan in de huidige pensioenregeling.

Bij een FPR zonder RDR neemt de kans op verlaging fors toe.

Een lagere initieel gevulde RDR (3% i.p.v. 5%) doet de kans op een verlaging iets verhogen, maar het verschil is beperkt.

De kans op verhoging is in de FPR weliswaar lager dan in de huidige regeling, maar de omvang van de verhoging is in de FPR aanzienlijk hoger.

Samenvattend, door toevoeging van een RDR aan de FPR neemt de kans op verlaging sterk af, maar het verschil tussen een initiële vulling van 3% en 5% is beperkt.

Ook zijn met netto profijtberekeningen de verschillende uitkomsten voor verschillende deelnemersgroepen (de actieven, slapers en pensioengerechtigden) vastgesteld en gebruikt bij de onderbouwing van de keuze voor een FPR. In de volgende tabellen zijn de netto profijt resultaten opgenomen voor de betreffende maatmensen.

Actieven en gepensioneerden

Van FTK naar FPR	28	33	38	43	48	53	58	63	68	73	78	83	88
Netto profijt	3.2%	1.9%	1.0%	0.7%	0.6%	0.4%	0.9%	4.3%	8.9%	8.7%	8.1%	7.1%	5.8%

Alle maatmensen gaan er in netto profijt op vooruit, waar de vooruitgang het grootst is voor de gepensioneerden. Dit positieve beeld is ook zichtbaar bij de vergelijking op basis van de reële uitkeringen, maar komt door de verschillende veronderstellingen iets anders uit. Ook bij het netto profijt is te zien dat de middengroep van de actieve deelnemers er minder op vooruit gaat dan de overige actieve deelnemers.

Slapers

Van FTK naar FPR	28	33	38	43	48	53	58	63
Netto profijt	-3.5%	-2.8%	-1.0%	1.5%	3.7%	6.2%	8.7%	10.2%

Bij de slapers gaan de jongeren er in netto profijt iets op achteruit ten opzichte van oudere slapers. Zij hebben een lange beleggingshorizon (en hun kapitaal is al opgebouwd) en bij slecht weer is in FPR dan meer risico dan in de huidige regeling. De achteruitgang is echter beperkt, waarbij de jongeren slechts een relatief beperkt kapitaal hebben opgebouwd. Bij de reële uitkeringen komt bij jongeren het verwachte pensioen aanzienlijk hoger uit dan in de huidige regeling in verband met het hogere verwachte rendement op aandelen. Verder is het de veronderstelling dat de jonge slapers elders pensioen opbouwen, waarbij in het algemeen te zien is dat jonge actieven er in netto profijt op vooruit gaan in regelingen onder de Wtp. Met dat perspectief is de geïsoleerde achteruitgang van jonge slapers (28, 33 en 38 jaar) naar de mening van Sociale Partners niet onevenwichtig.

Premieniveau

Het premieniveau (totaal van werkgever en werknemer) wordt gesteld op:

- 34,1%¹ van de pensioengrondslag. Het pensioengevend salaris en de franchise van de huidige pensioenregeling blijven in de FPR hetzelfde. De spaarpremie wordt op het moment van overgang naar de Wtp regeling 'budget neutraal' vastgesteld. Dit betekent dat de totale kosten (spaarpremie + risicopremies + administratiekosten) gelijkwaardig is aan de huidige totale kosten. Toekomstige wijzigingen van de risicopremies en administratiekosten, door veranderende marktomstandigheden en ontwikkelingen in het werknemersbestand, worden verrekend met de spaarpremie. Hierdoor kan de spaarpremie hoger of lager uitkomen, waarbij rekening gehouden dient te worden met het fiscale maximum voor de spaarpremie van 30%. De verwachte effecten hiervan zijn echter beperkt.
- De huidige premieverdeling van 70% voor de werkgever en 30% voor de werknemers blijft in de nieuwe regeling gehandhaafd.
- Er zal nog nader onderzocht worden of deelnemers de keuze wordt geboden om hun eigen bijdrage te verlagen of verhogen.

¹ Wordt definitief vastgesteld op transitie moment.

Ambitie

Met de (overgang naar de) nieuwe pensioenregeling wordt een toekomstbestendige regeling ingericht voor alle actieve deelnemers, waarbij ernaar gestreefd wordt om hetzelfde inkomensperspectief te bieden als de huidige pensioenregeling.

I.v.m. de pensioenleeftijd in het pensioenreglement van 68 jaar gaan we bij de pensioenambitie uit van een vervangingsratio van 80% van de gemiddeld geïndexeerde pensioengrondslagen voor een 25-jarige na 43 jaar premie-inleg in de standaard beleggingsmix. Op basis van de huidige pensioenregeling en de analyse van Stap bedraagt de vervangingsratio - in samenhang tot de realisatiekans op Mediaan-niveau - dan minimaal 67%. Indien uitgegaan wordt van 42 jaar bedraagt de vervangingsratio dan minimaal 65%. De pensioenambitie zal vastgelegd worden in de betreffende CAO of het personeelshandboek en eens in de vijf jaar getoetst worden.

Lifecycles

De pensioenkapitalen worden belegd in lifecycles. Werknemers hebben bij aanvang de keuze uit vijf Lifecycles. Op basis van het risicopreferentieonderzoek van Stap wordt een standaard lifecycle vastgesteld indien deelnemers geen actieve keuze maken. Deelnemers kunnen zelf kiezen voor twee lifecycles met minder beleggingsrisico (defensief) en twee lifecycles met meer beleggingsrisico (offensief) dan de standaard lifecycle.

Collectieve uitkeringsfase

Binnen de FPR wordt een collectieve uitkeringsfase vormgegeven. De collectieve uitkeringskring kent een uniform beleggingsbeleid. De collectieve uitkeringskring zal door Stap worden vormgegeven en de Sociale Partners hebben verder geen invloed op de nadere invulling hiervan.

De huidige gepensioneerden gaan in beginsel deelnemen in de variabele, collectieve uitkeringsfase bij Stap, maar krijgen in het eerste jaar na de transitiedatum de wettelijke keuze om een vaste uitkering aan te kopen.

3.2. Risicodelingsreserve

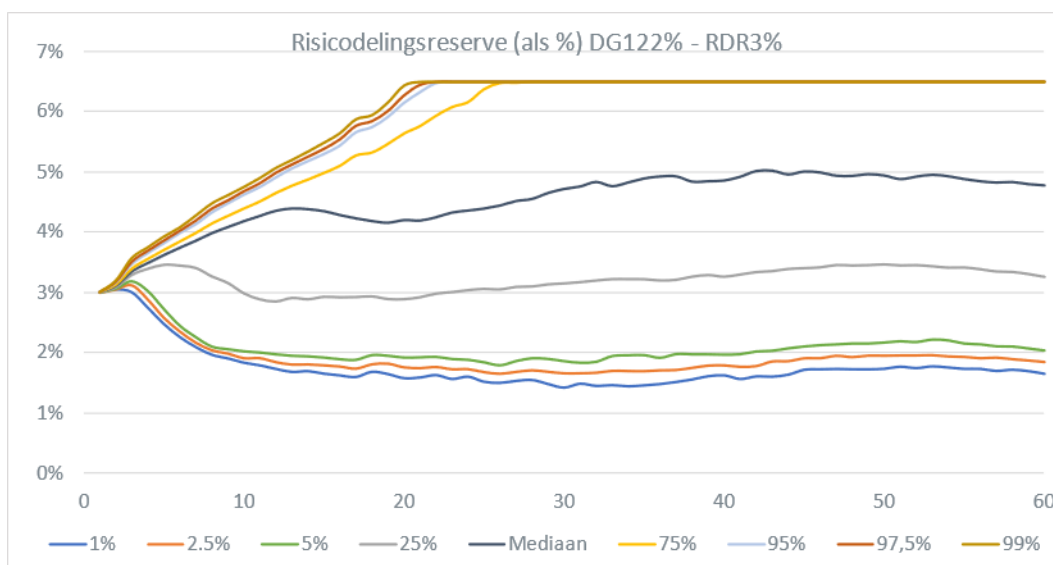
De Sociale Partners streven ernaar om binnen de FPR een risicodelingsreserve (hierna: RDR) te vormen, op basis van de Ortec-methode, die tot doel heeft verlagingen van (nominale) pensioenuitkeringen voor (toekomstige) pensioengerechtigden te beperken. Sociale Partners vinden een voldoende initiële vulling van de RDR een minimum vereiste om te kunnen invaren. Dit om te zorgen voor een succesvolle werking van de nieuwe regeling en het vertrouwen van deelnemers daarin. Daarvoor is het van belang dat de RDR niet te snel leeg raakt en tevens blijft worden gevuld door nieuwe toetreders aan het uitkeringscollectief. Op verzoek van de Sociale Partners zijn er analyses uitgevoerd met verschillende varianten van de RDR van de initiële vulling en het maximum, waarbij onder andere de verlagings- en verhogingskansen en de hoogte van de verlaging en verhoging zijn van deze varianten zijn meegenomen. In de voorgaande grafieken van paragraaf 3.1 zijn deze varianten van de RDR opgenomen. Op basis van de gemaakte analyses is ervoor gekozen om te streven naar een RDR bij aanvang van 3,0% van het pensioenkapitaal in de uitkeringsfase. De verwachte pensioenen zijn namelijk iets hoger dan bij een RDR met een hogere vulling, waarbij de verlagingskansen maar beperkt afwijken ten opzichte van de RDR met een hogere vulling. De verlagingskans is echter wel aanzienlijk lager dan als er geen RDR wordt meegenomen.

De RDR wordt initieel gevuld door 3,0% van het totale kapitaal dat bij invaren beschikbaar is voor de collectieve uitkeringskring binnen de FPR. Daarna wordt de RDR doorlopend gevuld op het moment dat deelnemers hun kapitaal inbrengen in de collectieve uitkeringskring op het moment van pensioneren, waarbij dan 3,0% wordt toegevoegd aan de RDR.

De maximale hoogte van de RDR is gesteld op 6,5%, waarbij enig overschot wordt toegevoegd aan de collectieve uitkeringskring en ten goede komt aan de uitkeringen van de deelnemers binnen die collectieve kring. De RDR kan niet negatief worden.

Verder wordt de RDR alleen ingezet voor het voorkomen van een verlaging van ingegane uitkeringen voor het komende jaar, waarbij in de analyses is uitgegaan van een maximale onttrekking aan de RDR in enig kalenderjaar van 20% van de reserve, maar kan mogelijk nog wijzigen.

In de onderstaande grafiek is het verloop van de omvang van de RDR als percentage van het vermogen in de collectieve uitkeringsfase weergegeven:

Omdat er maximaal 20% (van de omvang van de RDR) kan worden onttrokken, kan de RDR in beginsel niet leeg raken. De mediaan stijgt naar omstreeks 5% op de langere termijn en blijft daarmee onder de maximum waarde (6,5%). In een slechtweers scenario daalt de omvang van de RDR naar circa 2%.

3.3. Nabestaandenpensioen

Nabestaandenpensioen bestaat uit 3 onderdelen: (i) partnerpensioen voor de pensioendatum, (ii) partnerpensioen na de pensioendatum, en (iii) wezenpensioen. Het partnerpensioen bij overlijden na de pensioendatum gaat mee in de herziening van de pensioenen vanaf de pensioendatum. Het nabestaandenpensioen bij overlijden voor de pensioendatum wijzigt van een nabestaandenpensioen op opbouwbasis naar een nabestaandenpensioen op risicobasis.

Het uitgangspunt van de Sociale Partners blijft het verzorgen van een goede risicodekking voor het partner- en wezenpensioen voor (nieuwe) medewerkers. Zij hebben een vergelijking laten maken tussen de hoogte van het huidige partnerpensioen en het nieuwe partnerpensioen op basis van de Wtp voor een aantal verschillende percentages van het pensioengevend salaris. Daarnaast is gekeken naar de impact van een verhoging van het wezenpensioen ten opzichte van de huidige 20% van het partnerpensioen, om voor medewerkers met kinderen een extra goede dekking te verzorgen.

Sociale Partners zijn overeengekomen om het partnerpensioen te verzekeren op een niveau van 35% van het pensioengevend salaris. De dekking is diensttijdafhankelijk: de dekking is hetzelfde ongeacht de leeftijd of het aantal dienstjaren van de deelnemer. Daarnaast wordt het reeds opgebouwd partnerpensioen uit het huidige stelsel ingevaren in de FPR. Uiteraard zal aansluiting worden gezocht bij het uniforme partnerbegrip zoals dat is opgenomen in de Wtp.

Voor de dekking van het wezenpensioen willen Sociale Partners 10% en 20% (bij overlijden van één respectievelijk twee ouders) van het partnerpensioen aanhouden voor maximaal 5 volle wezen (100%; te verdelen over alle wezen). De eindleeftijd is 25 jaar.

In de onderstaande tabellen is de impact van deze wijziging aangegeven ten opzichte van het huidige partnerpensioen en wezenpensioen, waarbij rekening wordt gehouden met de eerbiediging van de opgebouwde pensioenen.

Deelnemer met alleen partnerpensioen (PP 35% van salaris in nieuwe regeling)								
Maatmens	28	33	38	43	48	53	58	63
Huidig partnerpensioen	25.364	28.670	30.474	30.754	29.489	24.720	21.776	20.728
Huidig wezenpensioen	0	0	0	0	0	0	0	0
Huidig totaal	25.364	28.670	30.474	30.754	29.489	24.720	21.776	20.728
Nieuw partnerpensioen	23.640	28.906	34.093	38.960	43.203	44.972	49.217	55.247
Nieuw wezenpensioen	0	0	0	0	0	0	0	0
Nieuw totaal	23.640	28.906	34.093	38.960	43.203	44.972	49.217	55.247
Nieuw versus huidig	93%	101%	112%	127%	147%	182%	226%	267%

Deelnemer met partnerpensioen en 1 kind (PP 35% en WzP 10% van salaris in nieuwe regeling)								
Maatmens	28	33	38	43	48	53	58	63
Huidig partnerpensioen	25.364	28.670	30.474	30.754	29.489	24.720	21.776	20.728
Huidig wezenpensioen	5.073	5.734	6.095	6.151	5.898	4.944	4.355	4.146
Huidig totaal	30.437	34.404	36.568	36.905	35.387	29.664	26.131	24.873
Nieuw partnerpensioen	23.640	28.906	34.093	38.960	43.203	44.972	49.217	55.247
Nieuw wezenpensioen	6.715	8.085	9.412	10.586	11.651	12.237	13.268	14.561
Nieuw totaal	30.355	36.991	43.505	49.546	54.854	57.209	62.486	69.808
Nieuw versus huidig	100%	108%	119%	134%	155%	193%	239%	281%

Deelnemer met partnerpensioen en 2 kinderen (PP 35% en WzP 10% van salaris in nieuwe regeling)								
Leeftijd	28	33	38	43	48	53	58	63
Huidig partnerpensioen	25.364	28.670	30.474	30.754	29.489	24.720	21.776	20.728
Huidig wezenpensioen	10.146	11.468	12.189	12.302	11.796	9.888	8.710	8.291
Huidig totaal	35.509	40.138	42.663	43.055	41.284	34.609	30.486	29.019
Nieuw partnerpensioen	23.640	28.906	34.093	38.960	43.203	44.972	49.217	55.247
Nieuw wezenpensioen	13.431	16.170	18.825	21.172	23.302	24.474	26.537	29.122
Nieuw totaal	37.070	45.076	52.918	60.132	66.505	69.446	75.754	84.369
Nieuw versus huidig	104%	112%	124%	140%	161%	201%	248%	291%

Met deze dekkingen gaat bijna iedereen er naar verwachting op vooruit. Een compensatie voor een mogelijke achteruitgang ten opzichte van de huidige dekkingen is daarom niet nodig.

In de bovenstaande vergelijking is geen rekening gehouden met het tijdelijk partnerpensioen van 15% van het laatst vastgestelde pensioensalaris welke wordt uitgekeerd bij het overlijden van de deelnemer tot de AOW- gerechtigde leeftijd van de partner. Deze dekking hoeft op basis van de nieuwe wetgeving niet aangepast te worden en zal zodoende worden voortgezet.

Daarnaast wordt de dekking van het partnerpensioen verplicht voortgezet tot 3 maanden na uitdiensttreding. Na deze drie maanden komt de dekking voor het partnerpensioen vanuit de nieuwe regeling te vervallen.

Het ingegaane partnerpensioen wordt ingekocht in de collectieve uitkeringskring en is daarmee een variabele uitkering.

Het opgebouwde partnerpensioenen in de huidige regeling wordt ingevaren in de FPR en wordt een apart deelvermogen van het individueel pensioenvermogen. Bij overlijden voor de pensioendatum ontstaat er een partnerpensioen als onderdeel van de collectieve uitkeringsfase en wordt het partnerpensioen zodoende een variabele uitkering. Op de pensioendatum wordt vervolgens het volledige vermogen aangewend voor een ouderdomspensioen in combinatie met een partner pensioen of alleen voor een ouderdomspensioen.

3.4. Omgang met overige aanvullende regelingen

Arbeidsongeschiktheidspensioen (AOP)

De ingegane arbeidsongeschiktheidspensioenen worden ingekocht in de collectieve uitkeringskring en zijn daarmee een variabele uitkering.

Voor gevallen waarin de arbeidsongeschiktheid is ontstaan na 31 december 2016 blijft het arbeidsongeschiktheidspensioen geen onderdeel van de pensioenregeling, maar is door de werkgever rechtstreeks ondergebracht bij een verzekeraar.

Premievrije voortzetting van toekomstige pensioenopbouw

De premievrije voortzetting in het geval van arbeidsongeschiktheid wordt voortgezet bij Stap. Hoewel de invulling daarvan zal afwijken van de huidige voorziening (vanwege de wijziging van de pensioenregeling zelf), zal de systematiek hiervan gelijk zijn aan de huidige systematiek, waarbij rekening gehouden zal worden met de voorgenomen uitbreiding per 1 januari 2025 van de dekking voor gedeeltelijk arbeidsongeschikten in de huidige pensioenregeling op basis van de wettelijke staffel, waarbij tevens rekening zal worden gehouden met het Convenant Arbeidsongeschiktheidspensioen.

Tijdelijk partnerpensioen

Het huidige tijdelijke partnerpensioen van 15% van het pensioengevend salaris wordt ongewijzigd voortgezet, waarbij een ingegane uitkering eveneens een variabele uitkering wordt (zie paragraaf 2.1).

4. Invaren: omgaan met opgebouwde aanspraken

4.1. Verzoek tot invaren

Sociale Partners verzoeken Stap om de reeds opgebouwde pensioenaanspraken uit het huidige pensioenstelsel om te zetten in pensioenkapitalen in het nieuwe pensioenstelsel (hierna: “invaren”) op basis van de in paragraaf 4.2 opgenomen argumenten.

Daarnaast verzoeken de Sociale Partners Stap ook om de reeds opgebouwde pensioenkapitalen in de gesloten beschikbare premieregeling één-op-één om te zetten in pensioenkapitalen in het nieuwe pensioenstelsel, waarbij deelnemers voor het kapitaal niet meedelen in het vermogenoverschot en er geen herverdeling plaatsvindt tussen de leeftijdscohorten onder voorbehoud of dit wettelijk is toegestaan.

Het aanwezige premiedepot op de transitiedatum zal op basis van de vanaf 1 januari 2024 opgebouwde voorziening pensioenverplichtingen van de actieve deelnemers verdeeld worden naar pensioenkapitalen, voor zover wettelijk mogelijk.

4.2. Weging van argumenten om in te varen

Aansluiten bij wetgeving

Invaren is de standaard in de Wtp. Sociale Partners zien geen redenen om af te wijken van deze standaard. Sociale partners hebben voorrangregels opgesteld voor de verdeling van het pensioenvermogen (zie hoofdstuk 5). Bij deze verdeling wordt uitgegaan van de standaardmethode bij invaren.

Transparanter en eenvoudiger voor deelnemers

Voor de deelnemers ontstaat na invaren van de opgebouwde aanspraken naar het nieuwe pensioenstelsel een overzichtelijke situatie. Alle pensioenen, de reeds opgebouwde pensioenen voor het transitiemoment en de pensioenen die daarna worden opgebouwd, zijn terug te vinden in één pensioenkapitaal, dat de transparantie ten goede komt. Bijkomend voordeel is dat dit ook de communicatie over deze pensioenen vanuit de werkgever en de pensioenuitvoerder vereenvoudigt. Het begrip van de pensioenregeling en de verantwoordelijkheden daarbij zijn eenduidig en bieden de deelnemer de mogelijkheid om eenvoudiger bepaalde beslissingen te nemen inzake de pensioenplanning.

Directe koppeling met actuele economische ontwikkelingen

Door de pensioenaanspraken in te varen, kunnen de onderliggende kapitalen meeprofiteren van de voordelen van het nieuwe pensioenstelsel. Zo zullen pensioenkapitalen directer worden aangepast naar aanleiding van marktontwikkelingen, zowel in positieve als negatieve zin. In het huidige stelsel profiteren de pensioenaanspraken slechts ten dele van positieve rendementen, omdat pensioenverhogingen gemaximeerd zijn. Bij ongunstige marktontwikkelingen zullen de pensioenkapitalen in het nieuwe stelsel worden geraakt, maar in het huidige stelsel zijn de pensioenaanspraken ook niet gegarandeerd en zijn verlagingen ook mogelijk.

Daarbij komt dat de pensioenkapitalen van deelnemers worden belegd op basis van het risicoprofiel van hun leeftijdscohort ('lifecycles'). Waardoor de verhouding risico / rendement per leeftijdscohort beter aansluit om het optimale pensioenresultaat te behalen.

Daarnaast geldt dat als de pensioenaanspraken niet worden ingevaren, deze aanspraken achter zouden blijven in een gesloten fonds, waar geen nieuwe premie-instroom meer plaatsvindt en het aantal deelnemers alleen maar zal dalen. Naast dat er in dat geval meerdere regelingen naast elkaar uitgevoerd moeten worden, zullen de kosten per deelnemer voor de uitvoering van de oude regelingen naar de toekomst toe alleen maar stijgen, wat nadelig is voor het pensioenuitzicht van de deelnemers.

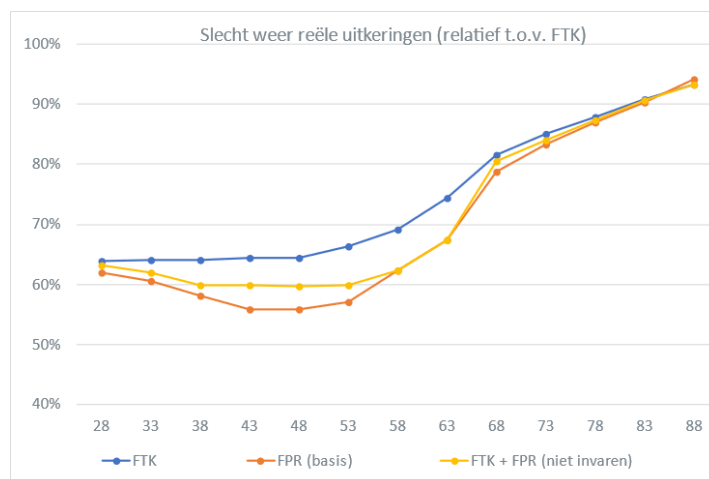
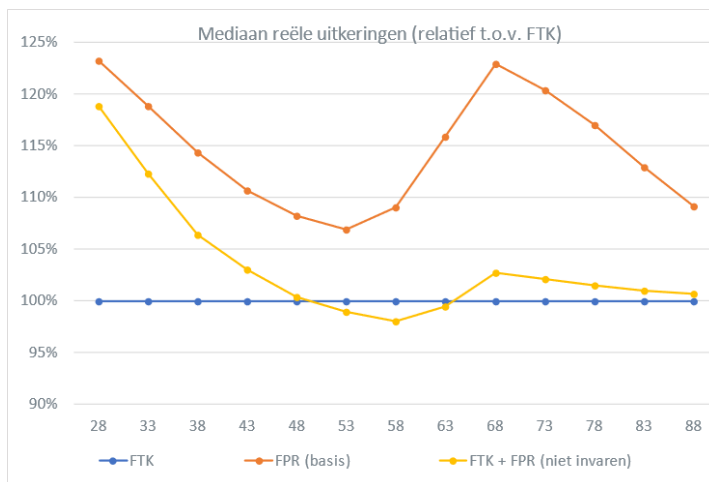
Mitigeren van mogelijke nadelige effecten van de transitie.

Het invaren van de huidige pensioenaanspraken geeft de mogelijkheid om de transitie naar het pensioenstelsel op een evenwichtige manier uit te voeren. De kapitalen die hierbij vrijkomen, kunnen worden aangewend om de effecten van de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel voor de verschillende deelnemersgroepen evenwichtig te laten plaatsvinden. Hierdoor kunnen nadelige effecten worden gemitigeerd of voorkomen.

Kwantitatieve impact invaren

De impact van invaren is ook kwantitatief beoordeeld. In onderstaande grafieken staat weergegeven wat de impact is van de overgang naar een nieuwe regeling met en zonder invaren, voor de verschillende maatmensen:

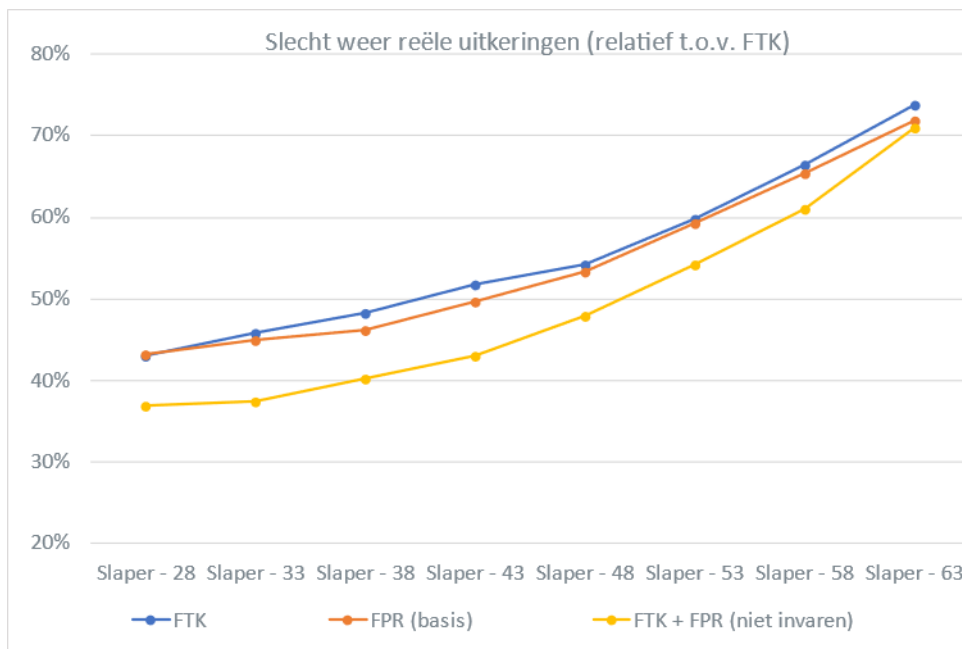
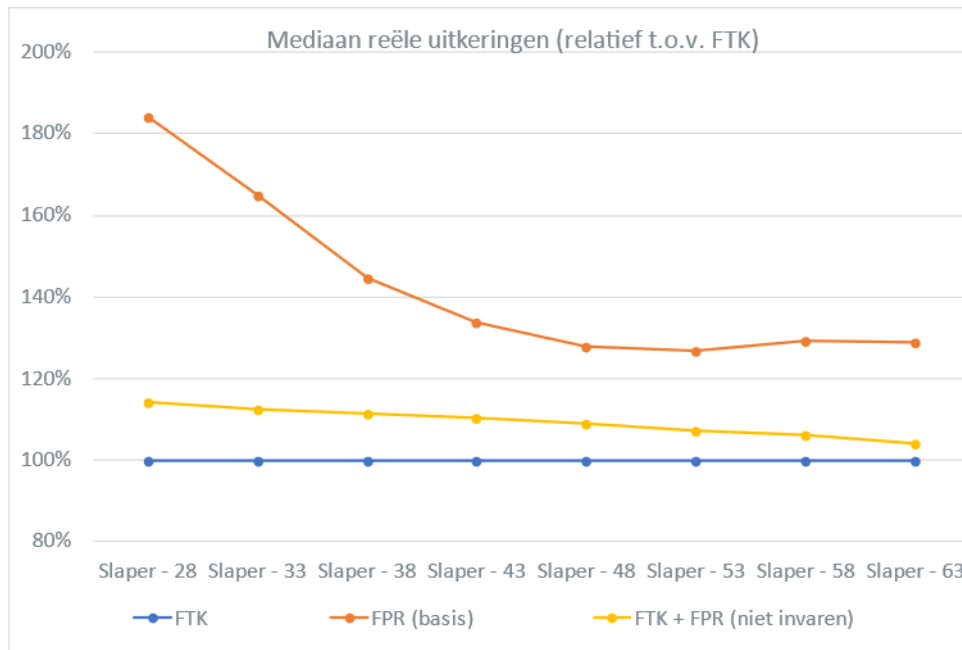
Actieven en gepensioneerden

Naar verwachting (“mediaan”) is bij niet invaren de uitkomst van alle maatmensen lager dan in de basis FPR variant (wél invaren). Daar bovenop leidt voor de maatmensen van 48, 53, 58 en 63 jaar niet invaren tot lagere uitkeringen dan in de huidige regeling.

In slecht weer (5e-percentiel) is de huidige regeling over het algemeen iets beter dan FPR en leidt niet invaren voor de meeste actieve maatmensen tot betere uitkomsten dan wél invaren, vooral rond leeftijd 45 jaar.

Slapers

Naar verwachting (“mediaan”) is bij niet invaren de gemiddelde reële uitkering voor alle slapers hoger dan in de huidige regeling. Ten opzichte van wél invaren is niet invaren aanzienlijk minder goed.

In slecht weer leidt niet invaren tot lagere uitkeringen voor alle maatmensen in vergelijking met wel invaren. Ook komen dan de uitkeringen lager uit dan in de huidige regeling.

Bij de beoordeling van de resultaten hebben de Sociale Partners de uitkomst bij het 25^e-percentiel eveneens beoordeeld. In de onderstaande tabel zijn de uitkomsten voor de diverse percentielen opgenomen. Hierbij is geen rekening gehouden met de compensatieregeling. Voor de compensatieregeling uit hoofdstuk 7 is bij de beoordeling van het 25^e-percentiel rekening gehouden met invaren.

leeftijd maatmens:	Actieven & gepensioneerden													Slapers							
	28	33	38	43	48	53	58	63	68	73	78	83	88	28	33	38	43	48	53	58	63
Mediaan																					
FTK	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
FPR	123%	119%	114%	111%	108%	107%	109%	116%	123%	120%	117%	113%	109%	184%	165%	145%	134%	128%	127%	129%	129%
FTK (gesloten) + FPR	119%	112%	106%	103%	100%	99%	98%	99%	103%	102%	102%	101%	101%	114%	113%	111%	110%	109%	107%	106%	104%
Slecht weer (5%-perc)																					
FTK	64%	64%	64%	64%	64%	66%	69%	74%	82%	85%	88%	91%	93%	43%	46%	48%	52%	54%	60%	66%	74%
FPR	62%	61%	58%	56%	56%	57%	62%	67%	79%	83%	87%	90%	94%	43%	45%	46%	50%	53%	59%	65%	72%
FTK (gesloten) + FPR	63%	62%	60%	60%	60%	60%	62%	67%	81%	84%	87%	91%	93%	37%	37%	40%	43%	48%	54%	61%	71%
(25%-perc)																					
FTK	88%	87%	87%	88%	88%	88%	89%	90%	93%	95%	96%	97%	98%	76%	77%	78%	80%	82%	84%	87%	90%
FPR	93%	91%	87%	84%	84%	85%	88%	94%	104%	104%	105%	105%	104%	105%	98%	93%	91%	91%	94%	98%	102%
FTK (gesloten) + FPR	92%	89%	85%	84%	84%	84%	85%	88%	96%	96%	97%	98%	98%	92%	90%	90%	90%	90%	90%	92%	93%
(75%-perc)																					
FTK	107%	108%	108%	109%	109%	109%	108%	107%	105%	104%	103%	103%	102%	117%	115%	114%	114%	113%	111%	110%	107%
FPR	167%	159%	151%	146%	140%	134%	136%	141%	144%	137%	130%	122%	115%	322%	266%	221%	192%	175%	168%	165%	158%
FTK (gesloten) + FPR	156%	144%	134%	126%	120%	115%	111%	107%	107%	106%	105%	103%	102%	123%	121%	120%	119%	117%	115%	113%	110%
Goed weer (95%-perc)																					
FTK	113%	114%	115%	116%	116%	115%	114%	112%	109%	107%	106%	105%	103%	125%	123%	122%	121%	120%	117%	115%	112%
FPR	261%	246%	222%	210%	198%	183%	180%	180%	178%	163%	149%	134%	123%	675%	521%	394%	311%	271%	245%	227%	205%
FTK (gesloten) + FPR	234%	208%	183%	168%	153%	144%	132%	117%	109%	108%	107%	105%	104%	127%	125%	123%	122%	121%	118%	116%	113%

Op basis van deze analyses blijkt dat alle maatmensen naar verwachting (“mediaan”) en in het 25^e-percentiel beter uit zijn in het scenario waar wel wordt ingevaren vergeleken met het scenario dat niet wordt ingevaren.

5. Invulling contract en vermogensverdeling

5.1. Doelstelling, kwantitatieve maatstaven voor de beoordeling of de uitkomsten aanvaardbaar zijn

Bij invaren wordt het vermogen van het pensioenfonds verdeeld over een aantal verplichte reserves, een aantal vrijwillige reserves en de deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden.

Afhankelijk van de hoogte van de dekkingsgraad op het tijdstip van invaren, bestaat de mogelijkheid om een gerichte vermogenstoedeling toe te passen om hiermee de evenwichtigheid van de transitie als geheel te bevorderen. Bijvoorbeeld een groep die er minder op vooruit gaat in verhouding tot dan andere groepen.

In dit hoofdstuk bespreken wij eerst de voorgestelde toedeling van het vermogen op basis van de doelstellingen en actuele dekkingsgraad. De huidige dekkingsgraad zal naar alle waarschijnlijkheid afwijken van de dekkingsgraad op het tijdstip van invaren. Om die reden is voor een range van dekkingsgraden uitgewerkt hoe de vermogenstoedeling dan zal plaatsvinden. De Sociale Partners hebben hiervoor een prioritering (voorrangsregels) vastgesteld.

5.2. Vermogensverdeling

De Sociale Partners hebben de volgende doelstellingen – op basis van prioriteit geformuleerd - van het invaren:

- Toekennen van minimaal 100% van de nominale voorziening aan alle deelnemers:
 - Bij de transitie is beoogd de ingegane uitkeringen ten minste op peil te houden;
 - Inclusief vullen wettelijk verplichte reserves.
- Het initieel vullen van de RDR om de (nominale) uitkeringen van pensioengerechtigden stabiel te houden zonder daarbij onnodig hoge buffers aan te houden en de compensatieregeling voor actieve deelnemers die er in het 25^e-percentiel naar verwachting op achteruit gaan ten opzichte van de huidige pensioenregeling (zie hoofdstuk 7);
- Bij voldoende hoge dekkingsgraad verdeling van het resterende vermogenoverschot op basis van de standaardmethodiek met een spreidingstermijn van 10 jaar.

De Sociale Partners zijn van mening dat er sprake is van een evenwichtige transitie als aan deze doelstellingen wordt voldaan. Hiervoor is in hoofdstuk 6 een aantal kwantitatieve criteria geformuleerd en uitgewerkt. Hierbij wordt de vergelijking gemaakt tussen de situatie indien de huidige pensioenregeling binnen de FTK-wetgeving zou worden voortgezet en de situatie dat de nieuwe regeling wordt ingevoerd binnen de nieuwe wetgeving (Wtp) waarbij alle opgebouwde pensioenen worden overgezet naar de nieuwe pensioenregeling (“invaren”).

De Sociale Partners hebben, gegeven de doelstellingen van de transitie, een initiële verdeling van het vermogen over de verschillende reserves gemaakt. Hierbij is uitgegaan van de dekkingsgraad (122%) en scenario set per 31 december 2023 (Q1 2024 set DNB).

In de onderstaande tabellen zijn de doelen en omvang van de reserves nader weergegeven:

Verplichte reserves	Doel	Omvang (werkhypothese Stap)
<i>Minimum Vereist Eigen Vermogen (MVEV) en Operationele reserve (OR)</i>	<p>MVEV: Wettelijk verplichte reserve die door een pensioenfonds dient te worden aangehouden</p> <p>OR: Reserve ten behoeve van de dekking van kosten voor de uitvoering van de eventuele operationele risico's</p>	2,0% van de technische voorziening onder Wtp

Vrijwillige reserves	Doel	Omvang (beoogd door Sociale Partners)
<i>Risicodelingsreserve (RDR)</i>	Reserve ten behoeve van de stabiliteit van de uitkeringen aan de pensioengerechtigden (pensioengerechtigden)	<p>Omstreeks 1,0% van het totale vermogen</p> <p>(opgebouwd uit stortingen vanuit het vermogen van de pensioengerechtigden)</p>
<i>Gerichte vermogenstoedeling ten behoeve van ongelijke effecten actieve deelnemers</i>	Gerichte vermogenstoedeling ten behoeve van actieven voor de impact van transitie naar Wtp-regeling	<p>Tussen de 1,5% en 3,5% van volledige vermogen afhankelijk van de dekkingsgraad op transitie moment</p> <p>(eenmalige extra toekenning aan actieven met leeftijdsafhankelijk percentage van de pensioengrondslag)</p>
<i>Persoonlijke pensioenvermogens</i>	Vermogenoverschot na toedeling overige reserves middels de standaardmethode met een spreidingsperiode van 10 jaar	Restant

5.2.1. Vermogensverdeling bij verschillende dekkingsgraden

Bij de initiële verdeling van het vermogen zijn de Sociale Partners uitgegaan van een dekkingsgraad van 122% (stand per 31 december 2023). De werkelijke dekkingsgraad op het invaartijdstip zal naar alle waarschijnlijkheid anders zijn. Er zijn aanvullende analyses uitgevoerd met lagere en hogere dekkingsgraden. Tevens kan de rentestand op het invaartijdstip afwijken van de rente zoals opgenomen in de gehanteerde scenarioset. Hiervoor zijn er gevoeligheidsanalyses uitgevoerd met een lagere en hogere rentestand.

De Sociale Partners doen een verzoek tot invaren indien de dekkingsgraad op het moment van invaren minimaal 110% is, zodat de verplichte reserves, de RDR en de compensatieregeling gefinancierd kunnen worden, zonder dat de eerste uitkering van alle gepensioneerden verlaagd hoeft te worden. Sociale Partners zullen, in samenspraak met Stap, de mogelijkheden onderzoeken voor het evenwichtig invaren van de opgebouwde pensioenen bij lagere dekkingsgraden indien hier op het transitiemoment sprake van is.

Sociale Partners zien op basis van een analyse van diverse spreidingsperioden geen reden om bij de verdeling van het eventuele vermogensoverschot af te wijken van de standaardmethode met een spreidingsperiode van 10 jaar. Indien er afgeweken wordt van de standaardmethode moet dit goed onderbouwd worden en hier zien Sociale Partners geen reden toe. Door een (standaard) spreidingsperiode van 10 jaar te hanteren is er sprake van onderscheid tussen leeftijden in verhogingen van kapitalen bij invaren. Naar de mening van Sociale Partners is dit passend omdat bij een spreidingsperiode van 10 jaar rekening wordt gehouden met het feit dat pensioengerechtigden door een kortere verwachte levensduur niet onevenredig veel van de buffers krijgen toebedeeld. Door een kortere spreidingsmethode komen tevens de verwachte pensioenen bij actieve deelnemers en slapers lager uit wat Sociale Partners niet verantwoord vinden.

5.2.2. Voorkeur voor invaren

Belangrijke argumentatie voor invaren is de verbetering van de verwachte pensioenuitkering.

- Het (grotendeels) kunnen toedelen van bestaande buffers;
- Het grotendeels direct toedelen van toekomstige (positieve) beleggingsrendementen aan de deelnemers ('upward potential').

Bij een beperkte dekkingsgraad zullen er geen buffers zijn om de nominale rechten te verhogen maar blijft het voordeel van het vergroten van het 'upward potential' voor alle deelnemers. Wel is het daarbij een aandachtspunt vanuit Sociale Partners dat er een goede start met de nieuwe regeling wordt gemaakt. Dit door de ingegane uitkeringen ten minste op peil te houden in combinatie met de beoogde vulling van de RDR en de compensatieregeling. Sociale Partners constateren dat bij dekkingsgraden onder de 110% dit mogelijk niet allemaal kan worden gerealiseerd, hoewel invaren, op langere termijn, naar verwachting nog steeds in het voordeel van deelnemers kan zijn. Daarnaast zorgt ook bij lagere dekkingsgraden invaren voor een efficiënter implementatietraject waarbij Stap en de uitvoerder zich kunnen richten op één nieuwe regeling.

De Sociale Partners wensen op basis hiervan dan ook de mogelijkheid om in te varen bij dekkingsgraden onder de 110% open te laten.

5.2.3. Gerichte vermogenstoedeling ten behoeve van ongelijke effecten actieve deelnemers

Onderdeel van het nieuwe pensioenstelsel is de overgang naar een vlakke premie. Kijkend naar de volledige wijziging van de CDC regeling naar de nieuwe regeling onder Wtp ondervindt de groep actieven tussen omstreeks 38 en 58 jaar last van de overgang naar een vlakke premie. Dit aangezien er binnen de CDC regeling sprake was van een met leeftijd oplopende waarde van de pensioenopbouw op basis van een gelijk opbouwpercentage voor alle leeftijden.

De actieven tussen omstreeks 38 en 58 jaar hebben in het verleden door de premiesystematiek relatief meer betaald dan de kosten voor de pensioenopbouw en profiteren er nu niet meer van dat ze relatief minder betalen dan de kosten voor de pensioenopbouw. Oudere actieven, pensioengerechtigden en slapers profiteren van het voordeel van invaren, jonge actieven profiteren van de overgang naar een beschikbare premieregeling met een vlakke premie en van de directe toekenning van rendementen ten opzichte van de maximering van de pensioenopbouw en hoogte van de indexering in de CDC regeling. Voor oudere actieven geldt dat het voordeel van invaren opweegt tegen de overgang op een vlakke premie. Voor jongere actieven en oudere actieven is zodoende geen compensatie nodig.

Een eenmalige extra toekenning van vermogen bij invaren voor actieven tussen omstreeks 38 en 58 uit de reserve is naar mening van de Sociale Partners een evenwichtige gerichte vermogenstoedeling voor een specifieke groep actieve deelnemers ten opzichte van nieuwe toetreders, slapers en pensioengerechtigden. Deze groep ondervindt namelijk nadeel van de afschaffing van de doorsneepremie. In de huidige pensioenregeling nemen de daadwerkelijke kosten van de pensioenopbouw namelijk toe met de leeftijd, maar geldt voor iedereen dezelfde doorsneepremie, en dit wordt in de FPR vervangen door een vaste, vlakke spaarpremie. Uit de analyses blijkt dat deze groep er naar verwachting minder op vooruit gaat dan andere actieve deelnemers, slapers en gepensioneerden. Bij de eenmalige extra toekenning van het vermogen dient rekening gehouden te worden met de wettelijke vereisten.

Op basis hiervan is het naar mening van de Sociale Partners evenwichtig om bij invaren eenmalig (gericht op een specifieke groep en beperkt) extra vermogen toe te kennen aan medewerkers die in dienst zijn op het moment van transitie. Hierbij is het 25^e-percentiel als uitgangspunt genomen en is rekening gehouden met invaren. Het FTK biedt voor de deelnemers meer zekerheid dan de FPR, omdat er hogere buffers aangehouden worden. Het neerwaarts risico is derhalve in de FPR hoger dan in het FTK. Om die reden is het 25^e-percentiel als uitgangspunt genomen voor de compensatieregeling.

In hoofdstuk 7 is de compensatieregeling verder uitgewerkt.

Het per leeftijd vastgestelde percentage van de op het transitie moment geldende pensioengrondslag zal vastgesteld worden op basis van de dekkingsgraad op het transitie moment en de op dat moment geldende scenarioset van DNB.

5.3. Voorrangsregels bij vermogensverdeling

De verdeling van het pensioenvermogen bij invaren naar de nieuwe pensioenregeling is door Sociale Partners als volgt geprioriteerd:

- **Afzonderen van een gedeelte van het CDC-vermogen (2,0%) voor:**
 - Minimaal vereist eigen vermogen (MVEV)
 - Reserve operationele risico's (OR) voor kosten, terugwerkende kracht mutaties en invaliditeit
- **Verdeling van het pensioenvermogen naar (i) CDC-vermogen, (ii) vermogen voor de gesloten beschikbare premieregeling en (iii) vermogen in premiedepot**
 - CDC-vermogen: wordt verder verdeeld naar persoonlijke pensioenkapitalen op basis van 100% van de (nominale) dekkingsgraad
 - Vermogen van de gesloten beschikbare premieregeling: is al verdeeld over persoonlijke pensioenkapitalen en dat blijft onveranderd (voor zover wettelijk mogelijk)
 - Premiedepot wordt verdeeld naar persoonlijke pensioenkapitalen van de actieve deelnemers op basis van de vanaf 1 januari 2024 opgebouwde voorziening pensioenverplichtingen (voor zover wettelijk mogelijk)
- **Initiële vulling risicodelingsreserve (RDR) (circa 1,0%)**
 - Bij aanvang wordt de RDR gevuld door 3,0% van het kapitaal dat bij invaren beschikbaar is voor de collectieve uitkeringskring. Daarna vindt vulling van de RDR plaats op het moment dat deelnemers hun kapitaal inbrengen in de collectieve uitkeringskring waarbij 3,0% van dat kapitaal op pensioendatum wordt ingebracht in de RDR. De RDR kan niet hoger zijn dan 6,5%
 - Uitgedrukt in een percentage van het totale vermogen bedraagt de initiële vulling van de RDR op dit moment circa 1,0%
 - De niet-gepensioneerden worden zodanig gecompenseerd voor de initiële onttrekking van de RDR uit het fondsvermogen, zodat per saldo de RDR door de reeds gepensioneerden op het transitiemoment wordt gefinancierd. Deze compensatie is evenwichtig omdat de niet-gepensioneerden bij toekomstige pensionering alsnog een bijdrage moeten afstaan aan de RDR
- **Aanvulling persoonlijke pensioenvermogens (standaardmethode)**
 - Na de voorgaande "opdeling" van het totale pensioenvermogen wordt het restant van het onverdeeld vermogen naar rato van de aanspraak van de deelnemer toebedeeld aan de persoonlijke pensioenvermogens
- **Herverdeling vergroten evenwichtigheid**
 - Afhankelijk van de uitkomsten van voorgaande stappen kan ten behoeve van de (on)evenwichtigheid vermogen aan leeftijdscohorten worden toegekend of onttrokken
 - Compensatie actieve deelnemers: Voor de in hoofdstuk 7 beschreven compensatieregeling is naar verwachting 2,8% van het vermogen nodig voor de gerichte vermogenstoedeling bij een dekkingsgraad van 122%. De hoogte van de compensatie is afhankelijk van de hoogte van de dekkingsgraad. Bij een dekkingsgraad van 110% is voor de compensatieregeling naar verwachting 1,5% van het vermogen nodig.
 - RDR: Zoals bovenstaand aangegeven zullen de niet-gepensioneerden zodanig worden gecompenseerd voor de initiële onttrekking van de RDR uit het fondsvermogen, zodat per saldo de RDR door de reeds gepensioneerden op het transitiemoment wordt gefinancierd

Een doelstelling van de Sociale Partners is dat de eerste uitkering van de huidige gepensioneerden niet lager mag zijn dan in de huidige pensioenregeling. Dit is echter afhankelijk van de hoogte van de dekkingsgraad. Volgens de standaardmethode krijgen jongeren een hoger deel van de voorziening toegedeeld dan ouderen. Bij een dekkingsgraad van circa 110% komen 90 jarigen (oudste deelnemers zijn rond 90 jaar) in de mediaan nog net uit op 100% en hoeft de eerste uitkering niet direct te worden verlaagd, rekening houdend met de initiële vulling van de RDR en de compensatieregeling. Rekening houdend met deze doelstelling is de verdeling als volgt:

- **Verdeling afhankelijk van dekkingsgraad op moment van transitie**

- a) Dekkingsgraad < **102%**

- Sociale Partners heroverwegen of een verzoek tot invaren gedaan moet worden

- b) Dekkingsgraad \geq **102%** < **110%**

- Indien het vermogen niet voldoende is voor de gerichte vermogenstoedeling ten behoeve van de initiële vulling van de RDR, met als uitgangspunt dat de eerste uitkering van de gepensioneerden niet lager mag worden dan in de huidige regeling, treden Sociale Partners met elkaar in overleg over de inhoud en financiering van de RDR. Sociale Partners heroverwegen bij een onvoldoende vulling van de RDR of een verzoek tot invaren gedaan moet worden
- Indien het vermogen niet voldoende is voor de gerichte vermogenstoedeling ten behoeve van ongelijke effecten voor actieve deelnemers treden Sociale Partners met elkaar in overleg over de inhoud en financiering van de compensatieregeling

- c) Dekkingsgraad \geq **110%**

- Verdeling vermogenoverschot na toedeling overige reserves dat middels de standaardmethode met een spreidingsperiode van 10

Bij een dekkingsgraad van minimaal 110% kunnen alle door partijen geformuleerde transitiedoelstellingen worden verwezenlijkt: de wettelijke reserves, de initiële vulling van de RDR en 1,5% voor compensatie afschaffing doorsneesystematiek (rekening houdend met invaren).

In de volgende tabel is de bovenstaande verdeling voor een aantal dekkingsgraden uitgewerkt.

Dekkingsgraad	MVEV en OR	RDR	Compensatieregeling	Verdeling vermogensoverschot
Lager dan 102%	Sociale Partners heroverwegen het verzoek tot invaren			
Tussen 102% en 110%	Sociale Partners treden met elkaar in overleg over de inhoud en financiering van de RDR en compensatieregeling, en heroverwegen het verzoek tot invaren			
110%	2,0%	1,0%	1,5%	5,5%
122%	2,0%	1,0%	2,8%	16,2%
132%	2,0%	1,0%	3,5%	25,5%

Partijen erkennen dat bij deze transitie niet iedere groep er in gelijke mate op vooruit zal gaan. De voorrangregels bij de transitiedoelen zijn bedoeld om ervoor te zorgen dat de spreiding evenwichtig en uitlegbaar is.

5.4. Benodigde dekkingsgraad en procedure bij ‘onderdekking’

Indien de dekkingsgraad op het moment van invaren onvoldoende is om de doelstellingen zoals benoemd in paragraaf 5.2 in voldoende mate te behalen, zal het proces worden gevolgd zoals beschreven in deze paragraaf. De dekkingsgraad waarbij dat van toepassing is, is door Sociale Partners gesteld op 110%, op basis van de berekeningen die ten grondslag liggen aan de resultaten uit hoofdstuk 6.

Bij een dekkingsgraad op het transitiemoment van 110% is het collectieve fondsvermogen precies voldoende om de verplichte reserves, de initiële vulling van de RDR en de compensatieregeling te financieren. Voor pensioengerechtigden betekent dit dan dat bij invaren de ingegane uitkering bij aanvang gelijk blijft. Bij een dekkingsgraad op het transitiemoment (substantieel) lager dan 110% kan ofwel geen RDR worden gevuld, of de compensatieregeling niet worden gefinancierd of dienen de reeds ingegane uitkeringen voorafgaand aan het invaren verlaagd te worden. Partijen spreken af om in dat geval met elkaar in overleg te treden over de ontstane situatie, waarbij wordt gekeken of (i) er kans is op tijdig herstel, of (ii) de transitie kan worden uitgesteld. In het uiterste geval, indien al deze mogelijkheden geen uitzicht bieden op een dekkingsgraad die boven de genoemde invaardekkingsgraad van 110% ligt, zullen partijen in beginsel geen verzoek doen tot invaren. Partijen zullen in dat geval samen met Stap in gesprek gaan om een aantal alternatieve scenario's door te denken.

6. Inzicht in transitie-effecten

6.1. Transitie-effecten uitgedrukt in kwantitatieve resultaten

De inzichten in de transitie-effecten zijn bepaald door doorrekeningen te maken van de nieuwe en de huidige pensioenregeling en deze met elkaar te vergelijken, waarbij rekening is gehouden met het invaren van de opgebouwde pensioenen in de FPR.

Om na te gaan of de transitie evenwichtig is en voldoet aan de door Sociale Partners gedefinieerde normen, zijn doorrekeningen gemaakt waarbij de nieuwe pensioenregeling wordt vergeleken met de situatie dat de oude pensioenregeling ongewijzigd zou worden voortgezet. Uit die doorrekeningen volgen de volgende resultaten die zijn beoordeeld:

De pensioenverwachting. Deze verwachting wordt aan de hand van de volgende maatstaf in kaart gebracht:

1. Reële uitkeringen: dit betreft de gemiddelde reële uitkeringen (gewogen naar overlevingskans). Resultaten worden uitgedrukt t.o.v. de mediaan uitkomst in de huidige pensioenregeling. Op deze manier kan snel worden gezien of de maatmensen er op voor- of achteruitgaan t.o.v. de huidige pensioenregeling.

Het netto profijt. Netto profijt wordt bepaald als de marktwaarde van de uitkeringen -/- marktwaarde premies. De maatstaf wordt vervolgens bepaald als (netto profijt Wtp – netto profijt huidige regeling) uitgedrukt als percentage van de marktwaarde van de uitkeringen bij voortzetting van de huidige regeling.

In dit hoofdstuk worden deze maatstaven getoond voor de drie groepen deelnemers (actieven, slapers en gepensioneerden). Daarbij worden zowel verschillende dekkinggraden (110%, 122% en 132%), verschillende scenario's (5^e-percentiel, 25^e-percentiel, mediaan, 75^e-percentiel en 95^e-percentiel) en verschillende rentestanden (RTS -1% en +1%) getoond.

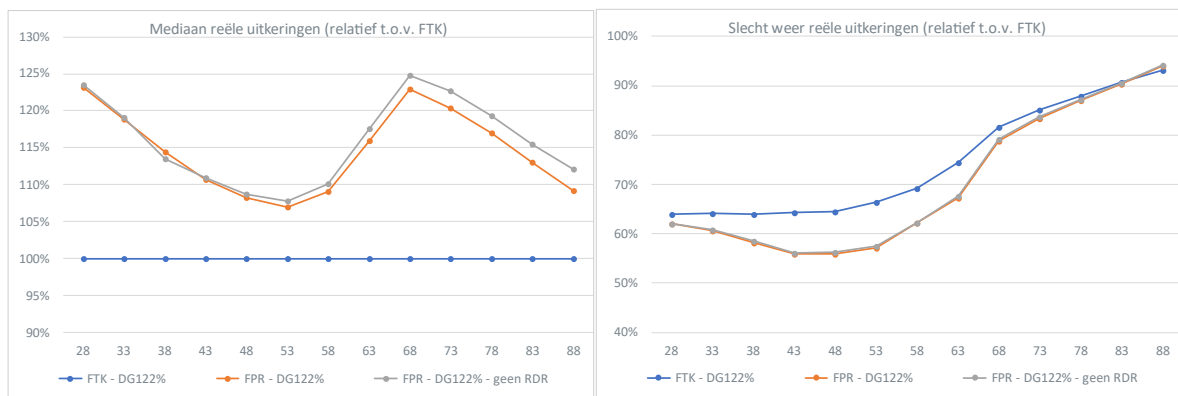
6.2. Resultaten maatmensen

In deze paragraaf worden de resultaten getoond van de doorrekening van de pensioenregeling volgens de in de vorige paragraaf beschreven maatstaven.

a) Pensioenverwachting

Pensioenverwachting met en zonder RDR

Onderstaande grafieken en tabel tonen de pensioenverwachting in de FPR versus de pensioenverwachting in de huidige regeling bij een dekkinggraad van 122% in het mediane scenario en het slecht weer scenario (hierna 5^e-percentiel) aan voor niet-gepensioneerden en gepensioneerden met en zonder de RDR.

Bevindingen

Actieven en slapers: Voor niet gepensioneerde maatmensen is er voor jongeren een beperkt verschil tussen wel en niet een RDR. Tegen de tijd dat zij toetreden tot het uitkeringscollectief, is de RDR vaker op het maximum en dan wordt dit meerdere (boven maximum) aan alle gepensioneerden uitgekeerd.

Gepensioneerden: Géén vulling van de RDR leidt (in de mediaan) tot een vooruitgang voor de gepensioneerde maatmensen. Géén RDR leidt voor de oudste deelnemers tot bijna 3% vooruitgang in mediaan. In het slecht weer scenario (5e percentiel) is het verschil tussen wel en niet een RDR beperkt, omdat in dit geval de RDR wordt gebruikt voor de stabilisering van de uitkeringen.

Pensioenverwachting met en zonder compensatieregeling

Onderstaande grafieken tonen de pensioenverwachting in de FPR met RDR versus de pensioenverwachting in de huidige regeling bij een dekkinggraad van 122% in het mediane scenario en 25^e-percentiel aan voor actieven, slapers en gepensioneerden met en zonder de compensatieregeling, zoals omschreven in hoofdstuk 7.

Bij de compensatieregeling wordt er 2,8% van het totale vermogen herverdeeld bij een dekkinggraad van 122%. Bij een afwijkende dekkinggraad zal bij de compensatieregeling op basis van het 25^e-percentiel een iets andere herverdeling van het vermogen van toepassing zijn. Tevens kan de scenario-set op het transitiemoment invloed hebben op de hoogte van de compensatie. Ter indicatie, bij een dekkinggraad van 110% is de herverdeling 1,5% van het vermogen en bij een dekkinggraad van 132% is dit 3,5% van het vermogen. Verderop in dit hoofdstuk wordt de pensioenverwachting bij diverse dekkinggraden en rentestanden weergegeven, maar dit is niet apart weergegeven in combinatie met de compensatieregeling, omdat dit geen extra inzichten geeft in de transitie-effecten.

Bevindingen

Actieven: Ook in de mediaan is de “kuil” die ontstaat als gevolg van het afschaffen van de doorsneesystematiek minder diep. Dit wordt veroorzaakt door de gerichte herverdeling van het vermogen vanuit de positieve dekkinggraad, zoals omschreven in paragraaf 5.3.

Slapers: Door de gerichte herverdeling van het vermogen vanuit de positieve dekkinggraad komt de pensioenverwachting bij slapers met de compensatieregeling iets lager uit dan zonder de compensatieregeling.

Gepensioneerden: Door de gerichte herverdeling van het vermogen vanuit de positieve dekkingsgraad komt de pensioenverwachting bij gepensioneerden met de compensatieregeling iets lager uit dan zonder de compensatieregeling.

In totaal is door de compensatieregeling het verschil met de huidige regeling evenwichtiger verdeeld over de diverse groepen wat met name bij het 25^e-percentiel naar voren komt.

Pensioenverwachting bij diverse dekkingsgraden

Onderstaande tabel toont de pensioenverwachting in de FPR met RDR versus de pensioenverwachting in de huidige regeling in het 5^e, 25^e, het mediane, 75^e en 95^e percentiel voor actieven, slapers en gepensioneerden bij drie verschillende dekkingsgraden (110%, 122% en 132%). De uitkomsten zijn relatief t.o.v. de huidige pensioenregeling. In de onderstaande tabel is rekening gehouden met de RDR en de compensatieregeling.

leeftijd maatmens:	Actieven & gepensioneerden													Slapers									
	28	33	38	43	48	53	58	63	68	73	78	83	88	28	33	38	43	48	53	58	63		
5%-perc. FPR DG 110	-2%	-4%	-7%	-10%	-10%	-11%	-9%	-11%	-8%	-7%	-6%	-5%	-3%	-4%	-5%	-8%	-9%	-6%	-5%	-6%	-7%		
5%-perc. FPR DG 122	-3%	-6%	-9%	-10%	-10%	-11%	-9%	-11%	-6%	-4%	-3%	-2%	-1%	-3%	-5%	-7%	-7%	-5%	-4%	-5%	-5%		
5%-perc. FPR DG 132	-5%	-7%	-9%	-10%	-11%	-12%	-10%	-11%	-4%	-3%	-1%	0%	1%	-3%	-4%	-6%	-7%	-5%	-4%	-3%	-4%		
25%-perc. FPR DG 110	8%	6%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	5%	4%	4%	3%	1%	33%	22%	14%	9%	7%	7%	7%	6%		
25%-perc. FPR DG 122	6%	4%	0%	0%	0%	0%	1%	2%	9%	8%	7%	6%	5%	34%	23%	15%	10%	8%	9%	9%	10%		
25%-perc. FPR DG 132	5%	3%	0%	0%	0%	0%	0%	3%	11%	10%	10%	8%	6%	34%	24%	16%	12%	9%	11%	12%	13%		
mediaan FPR DG 110	25%	20%	15%	15%	12%	9%	9%	11%	16%	13%	10%	7%	4%	75%	56%	37%	26%	20%	19%	20%	20%		
mediaan FPR DG 122	23%	19%	15%	16%	13%	11%	11%	13%	20%	18%	15%	11%	8%	78%	60%	40%	30%	24%	23%	25%	25%		
mediaan FPR DG 132	22%	18%	16%	17%	13%	10%	11%	15%	23%	21%	17%	13%	9%	81%	63%	43%	33%	27%	26%	28%	29%		
75%-perc. FPR DG 110	58%	49%	40%	38%	31%	24%	24%	25%	28%	23%	18%	13%	8%	157%	113%	79%	56%	43%	39%	39%	36%		
75%-perc. FPR DG 122	56%	48%	41%	41%	34%	28%	28%	29%	34%	29%	23%	17%	11%	167%	123%	87%	63%	50%	46%	46%	43%		
75%-perc. FPR DG 132	56%	47%	43%	44%	35%	29%	29%	32%	38%	33%	26%	20%	14%	177%	131%	94%	69%	56%	52%	52%	49%		
95%-perc. FPR DG 110	131%	114%	91%	84%	71%	57%	52%	50%	51%	41%	31%	21%	14%	385%	279%	189%	131%	104%	88%	76%	65%		
95%-perc. FPR DG 122	131%	115%	96%	91%	79%	64%	61%	58%	60%	48%	38%	26%	17%	422%	309%	213%	148%	119%	102%	90%	77%		
95%-perc. FPR DG 132	131%	116%	101%	96%	81%	66%	64%	64%	67%	54%	43%	30%	20%	452%	333%	231%	163%	132%	114%	101%	87%		

Bevindingen

Actieven: Bij de actieve deelnemers is te zien dat een wijziging van de dekkingsgraad een beperkte invloed heeft op de pensioenverwachting ten opzichte van de huidige regeling. Bij de mediaan gaan de jongeren er iets op vooruit en de ouderen iets op achteruit bij een lagere dekkingsgraad ten opzichte van de huidige regeling. Bij het 25^e-percentiel komt de FPR voor de groep die voor een compensatie in aanmerking komt er iets op vooruit bij een lagere dekkingsgraad. Bij een lagere dekkingsgraad is zodoende een lagere compensatie nodig op basis van het 25^e-percentiel ten opzichte van de huidige regeling.

Slapers: Bij de slapers is te zien dat een wijziging van de dekkingsgraad ook een beperkte invloed heeft op de pensioenverwachting ten opzichte van de huidige regeling. Een lagere dekkingsgraad heeft voor alle slapers een licht negatief effect. Bij de mediaan en het 25^e-percentiel komen voor alle slapers de pensioenen naar verwachting hoger uit in de FPR dan in de huidige regeling bij de onderzochte dekkingsgraden.

Gepensioneerden: Bij de gepensioneerden is te zien dat een lagere dekkingsgraad een licht negatief effect heeft op de vergelijking van de FPR met de huidige regeling. Bij de mediaan en het 25^e-percentiel komen voor alle gepensioneerden de pensioenen naar verwachting hoger uit in de FPR dan in de huidige regeling bij de onderzochte dekkingsgraden.

Pensioenverwachting bij diverse rentestanden

Onderstaande tabel toont de pensioenverwachting in de FPR met RDR versus de pensioenverwachting in de huidige regeling in het 5^e, 25^e, het mediane, 75^e en 95^e percentiel voor actieven, slapers en gepensioneerden bij drie verschillende rentestanden (RTS plus varianten met rente -1% en rente +1%). De uitkomsten zijn relatief t.o.v. de huidige pensioenregeling. In de onderstaande tabel is rekening gehouden met de RDR en de compensatieregeling.

leeftijd maatmens:	Actieven & gepensioneerden												Slapers								
	28	33	38	43	48	53	58	63	68	73	78	83	88	28	33	38	43	48	53	58	63
5%-perc. FPR DG 122	-3%	-6%	-9%	-10%	-10%	-11%	-9%	-11%	-6%	-4%	-3%	-2%	-1%	-3%	-5%	-7%	-7%	-5%	-4%	-5%	-5%
5%-perc. FPR RTS+1	-3%	-6%	-8%	-10%	-11%	-12%	-11%	-10%	-5%	-4%	-3%	-2%	0%	-38%	-35%	-33%	-28%	-22%	-15%	-9%	-6%
5%-perc. FPR RTS-1	-4%	-5%	-8%	-10%	-10%	-11%	-10%	-12%	-6%	-4%	-3%	-2%	0%	56%	47%	33%	24%	18%	7%	1%	-4%
25%-perc. FPR DG 122	6%	4%	0%	0%	0%	0%	1%	2%	9%	8%	7%	6%	5%	34%	23%	15%	10%	8%	9%	9%	10%
25%-perc. FPR RTS+1	8%	5%	0%	0%	0%	0%	1%	4%	10%	9%	8%	7%	5%	-10%	-13%	-14%	-12%	-9%	0%	6%	10%
25%-perc. FPR RTS-1	6%	6%	3%	0%	0%	0%	0%	2%	8%	7%	7%	6%	5%	108%	81%	58%	43%	31%	21%	14%	11%
mediaan FPR DG 122	23%	19%	15%	16%	13%	11%	11%	13%	20%	18%	15%	11%	8%	78%	60%	40%	30%	24%	23%	25%	25%
mediaan FPR RTS+1	25%	19%	16%	16%	12%	10%	10%	17%	22%	19%	16%	12%	8%	20%	14%	6%	4%	6%	14%	22%	26%
mediaan FPR RTS-1	24%	22%	19%	17%	14%	11%	12%	14%	19%	17%	14%	11%	8%	174%	134%	95%	68%	50%	37%	30%	26%
75%-perc. FPR DG 122	56%	48%	41%	41%	34%	28%	28%	29%	34%	29%	23%	17%	11%	167%	123%	87%	63%	50%	46%	46%	43%
75%-perc. FPR RTS+1	59%	48%	41%	41%	33%	26%	26%	32%	36%	30%	24%	18%	12%	81%	59%	41%	31%	28%	35%	42%	44%
75%-perc. FPR RTS-1	56%	52%	46%	44%	36%	29%	30%	32%	34%	29%	23%	17%	12%	321%	233%	163%	116%	85%	66%	55%	46%
95%-perc. FPR DG 122	131%	115%	96%	91%	79%	64%	61%	58%	60%	48%	38%	26%	17%	422%	309%	213%	148%	119%	102%	90%	77%
95%-perc. FPR RTS+1	140%	118%	99%	93%	78%	64%	59%	61%	61%	49%	39%	27%	18%	248%	188%	133%	97%	85%	84%	83%	76%
95%-perc. FPR RTS-1	128%	118%	101%	91%	78%	62%	61%	61%	61%	50%	39%	27%	18%	743%	525%	351%	236%	177%	135%	106%	83%

Bevindingen

Actieven: Voor de jongere leidt een lagere rente tot hogere uitkomsten, een hogere rente juist tot lagere uitkomsten. Bij hogere leeftijden is het effect juist andersom (net als bij gepensioneerden).

Slapers: Een lagere rente leidt tot significant hogere pensioenresultaten en een hogere rente juist tot veel lagere pensioenresultaten.

Gepensioneerden: Een hogere rente heeft een positieve invloed voor het resultaat. Een lagere rente juist een negatieve invloed op de pensioenresultaten.

b) Eerste uitkering

Eerste uitkering bij diverse dekkinggraden

Onderstaande tabel toont de eerste uitkering in de FPR met RDR versus de pensioenverwachting in de huidige regeling in het 5^e, 25^e, het mediane, 75^e en 95^e percentiel voor actieven, slapers en gepensioneerden bij drie verschillende dekkinggraden (110%, 122% en 132%). De uitkomsten zijn relatief t.o.v. de huidige pensioenregeling.

In de onderstaande tabel is rekening gehouden met de RDR en de compensatieregeling.

leeftijd maatmens:	Actieven & gepensioneerden												Slapers								
	28	33	38	43	48	53	58	63	68	73	78	83	88	28	33	38	43	48	53	58	63
5%-perc. FPR DG 110	2%	2%	-2%	3%	0%	-1%	-2%	0%	2%	2%	1%	1%	0%	-11%	-13%	-7%	-4%	-3%	-3%	-3%	3%
5%-perc. FPR DG 122	1%	0%	-2%	2%	0%	-2%	0%	4%	11%	10%	9%	7%	5%	-9%	-12%	-7%	-4%	-3%	-3%	1%	9%
5%-perc. FPR DG 132	0%	-1%	-3%	0%	-2%	-3%	-1%	7%	18%	17%	15%	12%	10%	-9%	-12%	-6%	-4%	-3%	-2%	3%	14%
25%-perc. FPR DG 110	10%	8%	3%	4%	2%	0%	-1%	-1%	2%	2%	1%	1%	0%	27%	19%	12%	8%	6%	5%	5%	5%
25%-perc. FPR DG 122	8%	6%	3%	4%	3%	1%	2%	3%	11%	10%	9%	7%	5%	29%	20%	14%	10%	8%	8%	10%	12%
25%-perc. FPR DG 132	7%	5%	4%	4%	3%	1%	2%	6%	18%	17%	15%	12%	10%	30%	21%	15%	11%	10%	11%	14%	17%
mediaan FPR DG 110	20%	15%	10%	10%	6%	2%	0%	-1%	2%	2%	1%	1%	0%	66%	48%	31%	19%	13%	13%	11%	7%
mediaan FPR DG 122	18%	14%	10%	11%	8%	5%	4%	4%	11%	10%	9%	7%	5%	69%	52%	34%	22%	17%	18%	17%	14%
mediaan FPR DG 132	17%	13%	11%	12%	8%	5%	5%	7%	18%	17%	15%	12%	10%	73%	55%	37%	26%	20%	22%	22%	19%
75%-perc. FPR DG 110	39%	29%	19%	19%	12%	6%	3%	1%	2%	2%	1%	1%	0%	135%	96%	60%	39%	29%	22%	19%	10%
75%-perc. FPR DG 122	37%	28%	21%	21%	16%	10%	8%	6%	11%	10%	9%	7%	5%	145%	105%	68%	46%	36%	29%	26%	17%
75%-perc. FPR DG 132	37%	27%	23%	23%	17%	11%	9%	10%	18%	17%	15%	12%	10%	154%	112%	75%	52%	41%	35%	32%	23%
95%-perc. FPR DG 110	80%	62%	46%	38%	29%	17%	11%	5%	2%	2%	1%	1%	0%	328%	219%	136%	91%	64%	45%	33%	15%
95%-perc. FPR DG 122	80%	62%	50%	44%	35%	23%	18%	10%	11%	10%	9%	7%	5%	360%	243%	154%	105%	77%	57%	44%	24%
95%-perc. FPR DG 132	79%	63%	54%	48%	37%	25%	21%	15%	18%	17%	15%	12%	10%	386%	262%	168%	117%	87%	66%	53%	31%

Bevindingen

Ten opzichte van de uitkomsten bij de pensioenverwachting zijn de percentages bij de eerste uitkering anders, maar de bevindingen van het effect van een wijziging van de dekkingsgraad bij de pensioenverwachting gelden in het algemeen ook bij de eerste uitkering voor de actieven, slapers en gepensioneerden.

Eerste uitkering bij diverse rentestanden

Onderstaande tabel toont de eerste uitkering in de FPR met RDR versus de pensioenverwachting in de huidige regeling in het 5^e, 25^e, het mediane, 75^e en 95^e percentiel voor actieven, slapers en gepensioneerden bij drie verschillende rentestanden (RTS plus varianten met rente -1% en rente +1%). De uitkomsten zijn relatief t.o.v. de huidige pensioenregeling. In de onderstaande tabel is rekening gehouden met de RDR en de compensatieregeling.

leeftijd maatmens:	Actieven & gepensioneerden												Slapers								
	28	33	38	43	48	53	58	63	68	73	78	83	88	28	33	38	43	48	53	58	63
5%-perc. FPR DG 122	1%	0%	-2%	2%	0%	-2%	0%	4%	11%	10%	9%	7%	5%	-9%	-12%	-7%	-4%	-3%	-3%	1%	9%
5%-perc. FPR RTS+1	1%	0%	-2%	0%	-2%	-3%	-2%	6%	11%	10%	9%	7%	5%	-42%	-40%	-33%	-27%	-20%	-13%	-4%	8%
5%-perc. FPR RTS-1	1%	2%	0%	1%	0%	0%	1%	6%	13%	12%	11%	9%	7%	48%	35%	36%	28%	20%	11%	8%	13%
25%-perc. FPR DG 122	8%	6%	3%	4%	3%	1%	2%	3%	11%	10%	9%	7%	5%	29%	20%	14%	10%	8%	8%	10%	12%
25%-perc. FPR RTS+1	8%	5%	2%	3%	0%	-1%	0%	5%	11%	10%	9%	7%	5%	-15%	-16%	-16%	-13%	-9%	-1%	6%	11%
25%-perc. FPR RTS-1	9%	9%	8%	6%	5%	3%	4%	7%	13%	12%	11%	9%	7%	99%	78%	59%	44%	33%	22%	18%	16%
mediaan FPR DG 122	18%	14%	10%	11%	8%	5%	4%	4%	11%	10%	9%	7%	5%	69%	52%	34%	22%	17%	18%	17%	14%
mediaan FPR RTS+1	19%	13%	10%	10%	5%	2%	2%	5%	11%	10%	9%	7%	5%	14%	8%	1%	-3%	-1%	8%	13%	13%
mediaan FPR RTS-1	19%	18%	15%	13%	10%	7%	6%	8%	13%	12%	11%	9%	7%	164%	125%	88%	61%	45%	33%	25%	18%
75%-perc. FPR DG 122	37%	28%	21%	21%	16%	10%	8%	6%	11%	10%	9%	7%	5%	145%	105%	68%	46%	36%	29%	26%	17%
75%-perc. FPR RTS+1	40%	28%	20%	20%	13%	8%	5%	7%	11%	10%	9%	7%	5%	65%	45%	26%	16%	15%	17%	21%	16%
75%-perc. FPR RTS-1	38%	33%	26%	24%	18%	11%	10%	10%	13%	12%	11%	9%	7%	291%	210%	140%	96%	70%	49%	37%	22%
95%-perc. FPR DG 122	80%	62%	50%	44%	35%	23%	18%	10%	11%	10%	9%	7%	5%	360%	243%	154%	105%	77%	57%	44%	24%
95%-perc. FPR RTS+1	85%	65%	51%	44%	33%	21%	16%	11%	11%	10%	9%	7%	5%	204%	139%	87%	61%	48%	41%	37%	22%
95%-perc. FPR RTS-1	78%	66%	56%	45%	35%	23%	19%	13%	13%	12%	11%	9%	7%	648%	428%	270%	181%	125%	84%	58%	30%

Bevindingen

Ten opzichte van de uitkomsten bij de pensioenverwachting zijn de percentages bij de eerste uitkeringen anders, maar de bevindingen van het effect van een wijziging van de RTS bij de pensioenverwachting gelden in het algemeen ook bij de eerste uitkering voor de actieven, slapers en gepensioneerden.

c) Netto profijt

Naast de pensioenverwachting is tevens het netto profijt onderzocht. Het netto profijt is het verschil tussen de marktwaarde van de te verwachten pensioenuitkeringen en de marktwaarde van de toekomstige premie-inleg.

In de onderstaande tabellen wordt het netto profijt van de FPR afgezet tegen het netto profijt van de huidige regeling en wordt het verschil uitgedrukt in een percentage van de waarde van de huidige pensioenuitkeringen. Dit betreft zodoende het delta netto profijt, maar wordt verder netto profijt genoemd. Ten opzichte van de pensioenverwachting merken wij het volgende op bij het netto-profijt:

Voordeel: netto profijt geeft een compleet beeld

Netto profijt kijkt niet alleen naar de pensioenuitkering, maar ook naar de daarvoor betaalde premie. Eenzelfde pensioen voor een hogere premie, geeft een lager netto profijt. Daarnaast houdt netto profijt niet alleen rekening met verwachtingen, maar ook met risico's. Een grotere kans op een lager pensioen, geeft een lager netto profijt

Nadeel: netto profijt is complex

Het kan zijn dat bepaalde leeftijdscohorten door aanpassing van de regels een hoger verwacht pensioen hebben, maar een lager netto profijt. Een toename in risico weegt namelijk zwaar mee in netto profijt. Dit maakt de interpretatie van netto profijt lastig.

Netto profijt met en zonder RDR

Onderstaande tabel toont de delta netto profijt resultaten in de FPR versus de huidige regeling bij een dekkingsgraad van 122% aan voor actieven, slapers en gepensioneerden met en zonder de RDR.

Bevindingen

Actieven:

Door toevoeging van een RDR komt het netto profijt voor jongeren iets hoger uit en voor ouderen iets lager.

Slapers:

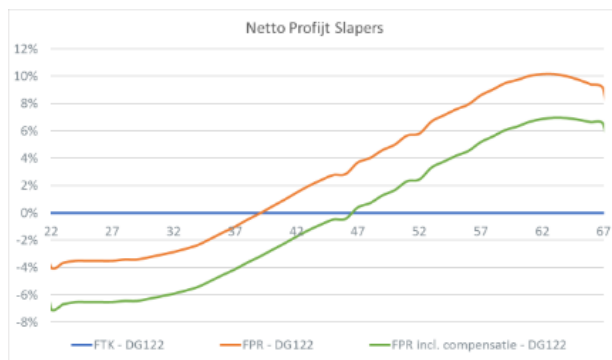
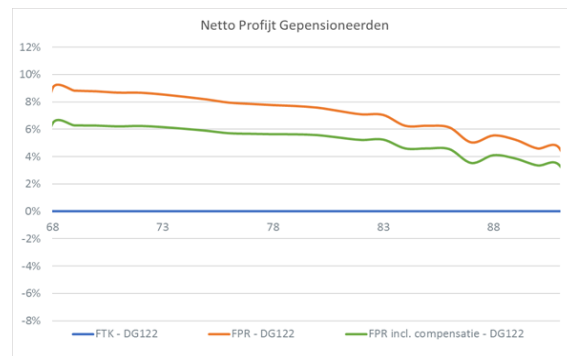
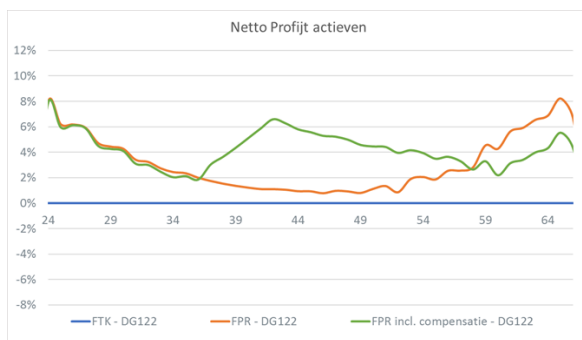
Door toevoeging van een RDR komt het netto profijt voor jongeren iets hoger uit en voor ouderen iets lager.

Gepensioneerden:

Door toevoeging van een RDR komt het netto profijt bij ingegane pensioenen lager uit.

Netto profijt met en zonder compensatie

In de onderstaande grafieken is zijn de netto profijt resultaten opgenomen van de FPR versus de huidige regeling bij een dekkingsgraad van 122% aan voor actieven, slapers en gepensioneerden met en zonder compensatie.

Bevindingen

Actieven:

Actieven die compensatie ontvangen hebben een hoger netto profijt. Met name voor oudere actieven is door de gerichte herverdeling van het vermogen vanuit de positieve dekkingsgraad het netto profijt lager, maar het netto profijt blijft boven de 0%. In totaal is het netto profijt evenwichtiger met compensatie dan zonder compensatie.

Slapers:

Lager netto profijt voor slapers door de gerichte herverdeling van het vermogen vanuit de positieve dekkingsgraad voor de compensatieregeling. Voor jongere slapers is het netto profijt lager dan 0%, maar de opgebouwde pensioenen zijn relatief beperkt. Verder is het de veronderstelling dat de jonge slapers elders pensioen opbouwen, waarbij in het algemeen te zien is dat jonge actieven er in netto profijt op vooruit gaan in regelingen onder de Wtp. Met dat perspectief is de geïsoleerde achteruitgang van jonge slapers (28, 33 en 38 jaar) naar de mening van Sociale Partners niet onevenwichtig.

Gepensioneerden:

Lager netto profijt voor gepensioneerden door de gerichte herverdeling van het vermogen vanuit de positieve dekkingsgraad voor de compensatieregeling, maar het netto profijt blijft boven de 0%.

Netto profijt bij diverse dekkingsgraden

Onderstaande tabellen tonen de netto profijt resultaten in de FPR versus de huidige regeling voor actieven, slapers en gepensioneerden bij drie verschillende dekkingsgraden (110%, 122% en 134%). In de onderstaande tabellen is rekening gehouden met de RDR en de compensatieregeling.

Actieven en gepensioneerden

Van FTK naar FPR	28	33	38	43	48	53	58	63	68	73	78	83	88
DG 110%	4,6%	3,4%	2,7%	4,9%	4,5%	3,6%	1,9%	1,3%	3,0%	2,7%	2,3%	1,8%	1,2%
DG 122%	3,2%	1,7%	1,8%	4,6%	4,4%	3,4%	1,8%	1,5%	5,7%	5,6%	5,3%	4,8%	3,9%
DG 132%	2,0%	0,4%	1,3%	4,2%	3,3%	2,0%	1,1%	3,2%	9,3%	9,2%	8,9%	8,1%	6,8%

Slapers

Van FTK naar FPR	28	33	38	43	48	53	58	63
DG 110%	-8,0%	-7,5%	-5,8%	-3,6%	-1,6%	0,5%	2,4%	3,4%
DG 122%	-7,3%	-6,6%	-4,9%	-2,5%	-0,4%	2,0%	4,4%	6,0%
DG 132%	-5,2%	-4,5%	-2,6%	-0,1%	2,2%	4,9%	7,8%	9,9%

Bevindingen**Actieven en gepensioneerden:**

Bij dekkingsgraden van 110%, 122% en 132% is het netto profijt positief. Een hogere dekkingsgraad heeft voor oudere actieven en gepensioneerden een positieve invloed op het netto profijt.

Slapers:

Voor oudere slapers is het netto profijt positief, maar voor jongere slapers negatief. Een hogere dekkingsgraad heeft een positieve invloed op het netto profijt.

Netto profijt bij diverse rentestanden

Onderstaande tabellen tonen de netto profijt resultaten in de FPR versus de huidige regeling bij een dekkingsgraad van 122% voor actieven, slapers en gepensioneerden bij drie verschillende rentestanden (RTS plus varianten met rente -1% en rente +1%). In de onderstaande tabellen is rekening gehouden met de RDR en de compensatieregeling.

Actieven en gepensioneerden

Van FTK naar FPR	28	33	38	43	48	53	58	63	68	73	78	83	88
DG 122%	3,2%	1,7%	1,8%	4,6%	4,4%	3,4%	1,8%	1,5%	5,7%	5,6%	5,3%	4,8%	3,9%
RTS - 1%	0,1%	-0,6%	-0,6%	0,5%	0,8%	1,4%	2,0%	3,9%	9,3%	8,6%	7,7%	6,6%	5,2%
RTS + 1%	11,5%	9,3%	8,9%	11,9%	9,3%	5,9%	2,5%	2,8%	4,3%	4,8%	5,0%	4,8%	4,1%

Slapers

Van FTK naar FPR	28	33	38	43	48	53	58	63
DG 122%	-7,3%	-6,6%	-4,9%	-2,5%	-0,4%	2,0%	4,4%	6,0%
RTS - 1%	11,0%	9,8%	10,0%	10,9%	11,3%	11,6%	11,9%	11,6%
RTS + 1%	-20,2%	-17,9%	-14,6%	-10,8%	-7,1%	-3,3%	0,6%	3,7%

Bevindingen

Actieven:

Het netto profijt bij actieven is lager (hoger) als de RTS daalt (stijgt)

Slapers:

Het netto profijt bij de slapers is lager (hoger) als de RTS daalt (stijgt)

Gepensioneerden:

Bij gepensioneerden is het effect deels omgekeerd

6.3. Toetsing uitkomsten aan doelstelling en maatstaven

Doelstelling 1:

De pensioenuitkeringen voor de huidige pensioengerechtigden zijn in de nieuwe pensioenregeling tenminste gelijk aan de uitkeringen onder de huidige pensioenregeling op het transitie moment op basis van de variabele uitkering. Er mag geen sprake zijn van korten teneinde het invaren mogelijk te maken.

Maatstaf 1:

Als maatstaf wordt de reële uitkering in het eerste jaar na de transitie als uitgangspunt genomen bij de huidige dekkingsgraad.

Conclusie:

Bij de gepensioneerden kan geconcludeerd worden dat bij de FPR de eerste reële uitkering hoger is dan in de huidige regeling. Dit is tevens het geval bij een lagere of hogere dekkingsgraad, of lagere of hogere RTS.

Doelstelling 2:

De gemiddeld reële uitkeringen in de nieuwe pensioenregeling zijn voor actieven en slapers ten minste gelijk aan de gemiddeld reële uitkeringen in de huidige regeling op het transitiemoment.

Maatstaf 2:

Als maatstaf wordt de mediaan als uitgangspunt genomen.

Conclusie:

Bij de actieven en slapers kan geconcludeerd worden dat bij de mediaan bij de FPR de gemiddeld reële uitkering hoger is dan in de huidige regeling. Dit is tevens het geval bij een lagere of hogere dekkinggraad, of lagere of hogere RTS.

Doelstelling 3:

Het initieel vullen van een RDR om de (nominale) uitkeringen van pensioengerechtigden stabiel te houden zonder daarbij onnodig hoge buffers aan te houden.

Maatstaf 3:

Gemiddeld reële uitkering mag door de RDR maximaal 3% lager uitkomen dan bij FPR zonder RDR.

Conclusie:

Door de initiële vulling van de RDR wordt de verlagingskans aanzienlijk lager dan bij een FPR zonder RDR. Bij een RDR van 3,0% is de gemiddeld reële uitkering maximaal 3% lager dan bij een FPR zonder RDR.

Doelstelling 4:

Actieve deelnemers die nadeel ondervinden van de afschaffing van de doorsneesystematiek worden bij voldoende fondsvermogen gecompenseerd uit de aanwezige overschotten, waarbij rekening wordt gehouden met invaren. Hierbij wordt uitgegaan van de gemiddelde deelnemer per geboortjaar.

Maatstaf 4:

Actieve deelnemers mogen er in het 25^e-percentiel naar verwachting niet op achteruit gaan ten opzichte van de huidige pensioenregeling. Hierbij wordt uitgegaan van de gemiddelde deelnemer per geboortjaar

Basis voor evenwichtigheidstoets: invaarkapitalen volgens standaard methode met 10 jaar spreiding.

Het moment van vaststelling hangt af van de uitvoeringstechnische mogelijkheden.

Conclusie:

De compensatieregeling, waarbij de actieve deelnemers er in het 25^e-percentiel naar verwachting niet op achteruit gaan ten opzichte van de huidige pensioenregeling, kan vanuit het vermogen gefinancierd worden binnen de wettelijke kaders.

Voor wat betreft de evenwichtigheid blijkt dat bij de gemiddeld reële uitkeringen ten opzichte van de huidige pensioenregeling de pieken en dalen minder groot worden in het mediaan scenario en het 25^e-percentiel wat Sociale Partners als evenwichtiger beschouwen.

Doelstelling 5:

De impact van de stelselwijziging dient evenwichtig over groepen en generaties verdeeld te worden.

De Sociale Partners hebben voor de mediaan, het 5^e percentiel en 95^e percentiel ondergrenzen vastgesteld bij de gewenste relatieve verandering (FPR versus huidige pensioenregeling) van de gemiddeld reële uitkering.

De Sociale Partners streven ernaar dat de FPR een positief effect heeft op de verwachte pensioenen in het mediaan scenario, mede gezien het positieve verwachte effect van het invaren van de opgebouwde pensioenen in de FPR. Omdat in de FPR minder hoge buffers worden aangehouden dan in de huidige pensioenregeling zal de spreiding ook toenemen. Deze spreiding is groter voor jonge deelnemers door de langere beleggingshorizon, dus voor deze groep (28-37) is een hogere ondergrens aangehouden. Voor de oudste gepensioneerden (88+) is het het streven dat de pensioenverwachting minimaal gelijk is.

Door de grotere spreiding accepteren Sociale Partners dat in een negatief scenario (het 5^e percentiel) de verwachte pensioenen lager uitkomen dan in de huidige regeling, waarbij door de grotere spreiding de ondergrens lager is bij jonge deelnemers. Omdat er bij de slapers geen sprake is van pensioenopbouw zijn bij de slapers de ondergrenzen tot leeftijd 58 lager vastgesteld gezien de langere beleggingshorizon. Bij de gepensioneerden wordt de ondergrens geleidelijk hoger met de leeftijd, omdat de beleggingshorizon korter wordt naarmate de gepensioneerden ouder zijn.

In een positief scenario (het 95^e percentiel) komen de verwachte pensioenen hoger uit dan in de huidige regeling. De Sociale Partners hebben de ondergrenzen zodanig vastgesteld dat deze hoger zijn dan de negatieve ondergrenzen bij het 5^e percentiel. Ook hier is weer rekening gehouden met de beleggingshorizon bij de verschillende leeftijden.

Maatstaf 5:

Onderstaand zijn de ondergrenzen opgenomen van de door de Sociale Partners gewenste relatieve verandering (FPR versus huidige pensioenregeling) van de gemiddeld reële uitkering in de mediaan.

Kwantitatieve grens

	28-37	38-47	48-57	58-67	68-77	78-87	88+
Ondergrens relatieve verandering gemiddeld reële uitkering (mediaan)							
Actieven	10%	5%	5%	5%			
Slapers	10%	5%	5%	5%			
Gepensioneerd				5%	5%	2%	0%

De Sociale Partners stellen vast dat de betreffende ondergrenzen gehaald worden in de onderzochte scenario's (dekkingsgraad van 110%, 122% en 132% en RTS -1% en RTS +1%).

Onderstaand zijn de ondergrenzen opgenomen van de door de Sociale Partners gewenste relatieve verandering van de gemiddeld reële uitkering bij slecht weer (5^e percentiel).

Kwantitatieve grens

	28-37	38-47	48-57	58-67	68-77	78-87	88+
Ondergrens relatieve verandering gemiddeld reële uitkering (5^e percentiel)							
Actieven	-15%	-15%	-15%	-15%			
Slapers	-40%	-35%	-25%	-15%			
Gepensioneerd				-15%	-10%	-8%	-5%

De Sociale Partners stellen vast dat de betreffende ondergrenzen gehaald worden in de onderzochte scenario's (dekkingsgraad van 110%, 122% en 132% en RTS -1% en RTS +1%).

Onderstaand zijn de ondergrenzen opgenomen van de door de Sociale Partners gewenste relatieve verandering van de gemiddeld reële uitkering bij goed weer (95^e percentiel).

Kwantitatieve grens

	28-37	38-47	48-57	58-67	68-77	78-87	88+
Ondergrens relatieve verandering gemiddeld reële uitkering (95^e percentiel)							
Actieven	80%	60%	50%	50%			
Slapers	100%	80%	60%	50%			
Gepensioneerd				50%	30%	10%	10%

De Sociale Partners stellen vast dat de betreffende ondergrenzen gehaald worden in de onderzochte scenario's (dekkingsgraad van 110%, 122% en 132% en RTS -1% en RTS +1%).

Maatstaf

Onderstaand zijn de bandbreedtes opgenomen van de door de Sociale Partners gewenste verandering van het netto-profijt.

Voor de diverse leeftijdsgroepen zijn bandbreedtes vastgesteld. Tot de pensioenleeftijd van 68 jaar accepteren Sociale Partners dat er een beperkt negatief netto profijt effect kan zijn bij actieven en gepensioneerden (die voor pensioenvervroeging hebben gekozen).

Bij de bovengrens bij actieven en gepensioneerden wordt er rekening mee gehouden dat er niet een te groot netto profijt effect mag zijn om verschillen tussen leeftijdsgroepen te beperken. Bij de slapers is gekozen voor een relatief grote bandbreedte vanwege de kenmerken van de scenario set die moet worden gebruikt voor de berekening van netto profijt.

Kwantitatieve grens

	28-37	38-47	48-57	58-67	68-77	78-87	88+
Bandbreedte netto profijt effect							
Actieven	-2%:15%	-2%:15%	-2%:15%	-2%:15%			
Slapers	-20%:30%	-20%:30%	-5%:20%	-2%:15%			
Gepensioneerd				-2%:15%	0%:15%	0%:15%	0%:10%

Behalve naar het absolute niveau van het netto-profijt effect hebben Sociale Partners ook gekeken naar de onderlinge verschillen in het netto-profijt effect tussen verschillende leeftijdsgroepen. Tevens hebben Sociale Partners beoordeeld of het netto profijt door de compensatieregeling een evenwichtiger verdeling geeft tussen de verschillende leeftijdsgroepen en tussen de actieven, slapers en gepensioneerden.

Op basis van de analyse in paragraaf 6.2 van het netto profijt met en zonder compensatieregeling concluderen de Sociale Partners dat de netto profijt uitkomsten evenwichtiger zijn met de compensatieregeling.

De Sociale Partners stellen vast dat de netto profijt uitkomsten in de onderzochte scenario's (dekkingsgraad van 110%, 122% en 132% en RTS -1% en RTS +1%) binnen de gewenste bandbreedtes blijven.

Op basis van het bovenstaande beoordelingskader zijn Sociale Partners van mening dat de transitie evenwichtig is. Voor een gedetailleerde beschrijving van de resultaten verwijzen wij naar paragraaf 6.2.

6.4. Nut en noodzaak bijstelling/heroverweging keuzes en invulling

Op basis van de resultaten, is bijstelling en/ of heroverweging van de keuzes en invulling niet van toepassing.

7. Compensatie

7.1. Nut en noodzaak compensatie

Uitgangspunt

Onderliggend aan de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel is het uitgangspunt dat deelnemers er daardoor niet op achteruit zouden moeten gaan met betrekking tot hun pensioenuitzicht. Om te beoordelen of dat inderdaad het geval is, zijn de verschillende berekeningen gemaakt die al eerder zijn genoemd.

De impact voor de deelnemers is geanalyseerd met betrekking tot:

- A) Ouderdomspensioen
Wat is de verandering in het pensioen dat de deelnemer zou kunnen bereiken op pensioenleeftijd.
- B) Nabestaandenpensioen
Wat is de impact van de wijziging van de regeling voor de nabestaanden van de deelnemer, indien de deelnemer overlijdt vóór of ná pensioendatum,

De dekking van het nabestaandenpensioen voor de pensioendatum is separaat geanalyseerd en in paragraaf 3.3 opgenomen. Met de vooruitgang van het partner- en wezenpensioen voor de pensioendatum is geen rekening gehouden bij de analyse van het ouderdomspensioen en partnerpensioen na de pensioendatum. Het is dus niet zo dat een vooruitgang in het partner- en wezenpensioen voor de pensioendatum een eventuele achteruitgang in het ouderdomspensioen en partnerpensioen na de pensioendatum kan compenseren. Omdat de uitkeringsgerechtigden anders zijn, is het in de ogen van de Sociale Partners redelijk deze groepen op zichzelf te beschouwen.

Mate van compensatie

Uit de resultaten van hoofdstuk 6 blijkt dat deelnemers (actieven, slapers en gepensioneerden) er in het mediane scenario ten opzichte van de huidige regeling niet op achteruit gaan, bij de diverse doorgerekende dekkingsgraden, waarbij rekening is gehouden met het invaren. In het 25^e-percentiel gaan de actieve deelnemers van tussen omstreeks 38 en 58 jaar er wel iets op achteruit, terwijl de andere deelnemers er naar verwachting nog op vooruit gaan. De Sociale Partners vinden dit niet evenwichtig en willen een deel van het vermogen zodanig herverdelen, zodat er bij het 25^e-percentiel geen deelnemers op achteruit gaan. Het FTK biedt voor de deelnemers meer zekerheid dan de FPR, omdat er hogere buffers aangehouden worden. Het neerwaarts risico is derhalve in de FPR hoger dan in het FTK. Om die reden is het 25^e-percentiel als uitgangspunt genomen voor de compensatieregeling.

Lage dekkingsgraden

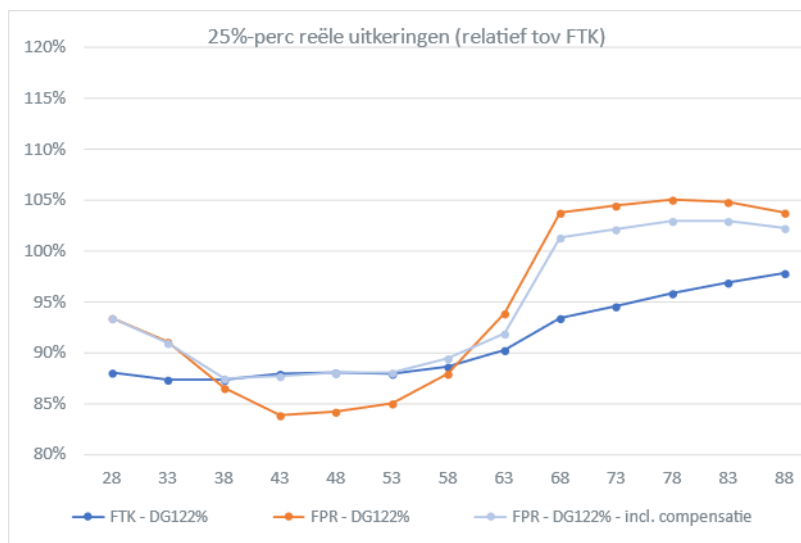
Bij een invaardekkingsgraad vanaf 110% kan de gewenste compensatie uit het vermogen gefinancierd worden.

Compensatie

In onderstaande tabel zijn de uitkomsten opgenomen van de vergelijking van de gemiddeld reële uitkeringen van de FPR versus de huidige regeling voor de diverse percentielen, waarbij het procentuele verschil tussen de huidige regeling en de FPR is aangegeven. Zoals aangegeven willen de Sociale Partners een deel van het vermogen zodanig herverdelen, zodat er bij het 25^e-percentiel geen deelnemers op achteruit gaan.

leeftijd maatmens:	Actieven & gepensioneerden													Slapers							
	28	33	38	43	48	53	58	63	68	73	78	83	88	28	33	38	43	48	53	58	63
5e-percentiel	-3%	-6%	-9%	-13%	-13%	-14%	-10%	-10%	-4%	-2%	-1%	0%	1%	0%	-2%	-4%	-4%	-2%	-1%	-1%	-3%
25e-percentiel	6%	4%	-1%	-5%	-4%	-3%	-1%	4%	11%	11%	10%	8%	6%	39%	27%	19%	14%	12%	13%	13%	13%
Mediaan	23%	19%	14%	11%	8%	7%	9%	16%	23%	20%	17%	13%	9%	84%	65%	45%	34%	28%	27%	29%	29%
75e-percentiel	56%	48%	39%	34%	28%	23%	26%	32%	37%	32%	25%	19%	13%	176%	130%	93%	69%	55%	51%	51%	47%
95e-percentiel	131%	116%	93%	80%	70%	58%	58%	62%	64%	52%	41%	29%	19%	439%	322%	223%	157%	127%	109%	97%	83%

In het 25^e-percentiel is te zien dat de maatmensen van 38, 43, 48, 53 en 58 jaar er naar verwachting op achteruitgaan. Indien een deel van het vermogen zodanig wordt herverdeeld, zodat er bij het 25^e-percentiel geen deelnemers op achteruit gaan ten opzichte van de huidige regeling komen de resultaten uit zoals opgenomen in de onderstaande grafiek.

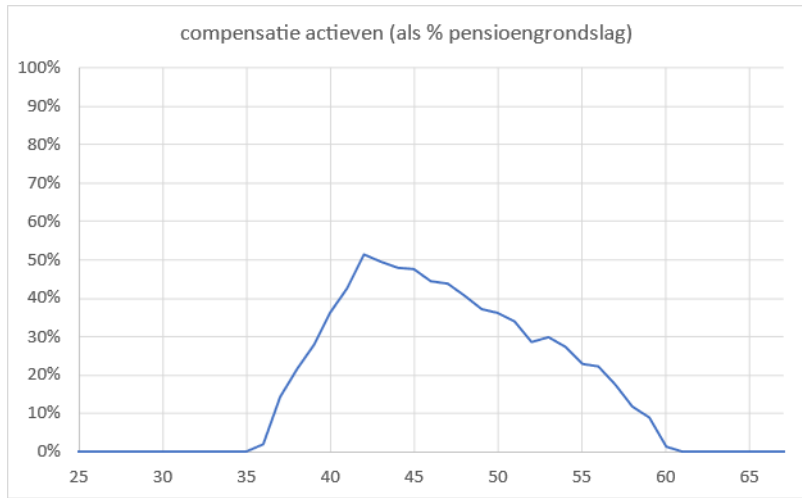

Hiermee ontstaat een evenwichtiger verdeling over de activa bij het 25^e percentiel. Dit komt eveneens naar voren in het mediaan scenario waarvan de grafieken in paragraaf 6.2 zijn opgenomen.

Totaal is 2,8% van het totale vermogen nodig om de compensatieregeling te financieren.

De bovenstaande tabel is gebaseerd op de veronderstelde dekkinggraad van 122%. Bij een afwijkende dekkinggraad zullen de uitkomsten op basis van het 25^e-percentiel iets afwijken. De totale kosten voor de compensatieregeling bij diverse dekkinggraden is in de tabel uit hoofdstuk 5.3 opgenomen. Het per leeftijd vastgestelde percentage van de op het transitie moment geldende pensioengrondslag zal vastgesteld worden op basis van de dekkinggraad op het transitie moment en de op dat moment geldende scenarioset van DNB. In de volgende grafiek is als voorbeeld bij de veronderstelde dekkinggraad van 122% en de scenarioset die gebruikt is in dit transitieplan de eenmalige compensatie als percentage van de pensioengrondslag per leeftijd opgenomen.

Bij de compensatieregeling wordt rekening gehouden met het invaren van de opgebouwde pensioenen, maar wordt het effect van de verdeling van het premiedepot buiten beschouwing gelaten.

8. Verantwoording proces

Om te onderbouwen dat de gemaakte keuzes leiden tot een evenwichtige transitie is het van belang om aan te tonen dat zoveel mogelijk inzicht is verkregen in de verschillende perspectieven en deze zorgvuldig zijn meegewogen.

8.1. Verantwoordelijkheden

Dit transitieplan is de vastlegging van hetgeen Sociale Partners overeen zijn gekomen over de nieuwe pensioenregeling, het invaren van de opgebouwde pensioenaanspraken en -rechten en over de compensatie voor de gevolgen van de afschaffing van de doorsneesystematiek.

Initieel waren naast de werkgever Astellas en de Astellas ondernemingsraad, vanwege de toen geldende CAO, ook de vakbonden betrokken bij de vormgeving van de pensioenregeling (en de opdracht tot invaren). Na de verkoop van een bedrijfsonderdeel door Astellas is Delpharm als werkgever toegevoegd, evenals de Delpharm ondernemingsraad. Hoewel de Astellas CAO op 31 maart 2024 is verlopen en de Astellas medewerkers worden vertegenwoordigd door de Astellas ondernemingsraad, zijn de vakbonden ook hierna betrokken gebleven omdat Delpharm in gesprek is over het afsluiten van een nieuwe CAO voor haar medewerkers.

Sociale Partners geven aan de hand van dit transitieplan opdracht aan Stap tot uitvoering van de nieuwe pensioenregeling, inclusief het verzoek om de tot de transitiedatum opgebouwde pensioenaanspraken en -rechten in te varen in de nieuwe pensioenregeling. Stap zal deze opdracht toetsen op wetmatigheid, uitvoerbaarheid, evenwichtigheid en haalbaarheid alvorens de opdracht te aanvaarden. Stap zal voorafgaand aan de opdrachtaanvaarding goedkeuring bij het voorgenomen bestuursbesluit tot collectieve waardeoverdracht bij invaren vragen aan het Belanghebbendenorgaan. Het Belanghebbendenorgaan heeft geen bevoegdheden ten aanzien van dit transitieplan zelf.

8.2. Besluitvormingsproces op hoofdlijnen

- In het vierde kwartaal van 2021 hebben Astellas, de vakbonden en ondernemingsraden, onder begeleiding van de adviseurs van de werkgever en het Astellas Pensioenfonds, een eerste kennissessie gehad over het pensioenakkoord. Vanuit het Astellas Pensioenfonds zijn er in 2022 diverse kwantitatieve en kwalitatieve vergelijkingen gemaakt tussen de huidige pensioenregeling, een FPR met en zonder een RDR en een SPR.
- Tijdens dit proces kwam naar voren dat het in verband met de toekomstbestendigheid van het toenmalige pensioenfonds van Astellas niet voor de hand lag dat het pensioenfonds de nieuwe pensioenregeling uit zou voeren. In eerste instantie is de mogelijkheid nog onderzocht om de invaarexercitie bij het toenmalige pensioenfonds uit te voeren en direct daarop de kapitalen over te dragen naar een nieuwe uitvoerder voor de nieuwe pensioenregeling. Op basis van diverse analyses is toen geconcludeerd dat hier teveel juridische en uitvoeringstechnische risico's mee gepaard gingen. Op dat moment is een proces opgestart om de huidige pensioenregeling bij een nieuwe uitvoerder onder te brengen. Per 1 januari 2024 is de pensioenregeling bij Stap ondergebracht.
- In 2024 zijn er vervolgens door Stap, op verzoek van de Sociale Partners, diverse analyses uitgevoerd, voor de nieuwe pensioenregeling, welke in een aantal meetings zijn besproken met de afvaardiging van de Sociale Partners.

Keuze type contract

- Sociale partners hebben zich in eerste instantie gefocust op de keuze voor de contracten onder het Pensioenakkoord. In die discussie is gestart met een kwalitatieve discussie over de wensen / eisen die partijen samen hebben ten aanzien van een nieuwe pensioenregeling.
- Conclusie van Sociale Partners was dat er nog geen duidelijke eenduidige voorkeur was voor het type pensioencontract. Partijen wensten kwantitatief inzicht te verkrijgen in de werking van de verschillende contract-types. De eerste inzichten zijn door het pensioenfonds Astellas uitgewerkt en hebben partijen in 2022 gezien en besproken. Uiteindelijk is nog een aantal nadere inzichten uitgewerkt en hebben partijen ruim de aandacht besteed aan de mogelijkheid om de FPR zo collectief mogelijk in te steken, met een RDR waardoor de uitkomsten van de pensioenregeling naar verwachting weinig afwijken van een solidaire premieregeling.
- Door de Astellas ondernemingsraad is in januari 2024 een enquête naar alle werknemers gestuurd en daaruit bleek in het algemeen een voorkeur voor een FPR met RDR. De enquête is uitgevoerd door de Centrale ondernemingsraad, die op dat moment ook nog het later verkochte bedrijfsonderdeel vertegenwoordigde. De vakbonden hebben daarnaast gedurende het proces ook hun leden geraadpleegd. Op grond van de overwegingen zoals uiteengezet in hoofdstuk 3 hebben Sociale partners uiteindelijk gezamenlijk de keuze gemaakt voor een FPR met RDR. De vakorganisaties en ondernemingsraden stelden wel een aantal voorwaarden aan de keuze voor de FPR regeling, ten aanzien van onder andere het vormen van een RDR, compensatie van bepaalde leeftijdscategorieën werknemers, de hoogte van de premie en een goede dekking voor het partner- en wezenpensioen. Deze voorwaarden zijn in de daaropvolgende maanden nader besproken.

Ontwerp Flexibele Premieregeling

- Na de keuze voor een FPR zijn de Sociale Partners samen met Stap invulling gaan geven aan het ontwerp van de FPR. Er zijn hiervoor diverse analyses uitgevoerd waarbij onder andere de volgende punten nader zijn geanalyseerd:
 - De hoogte van de pensioenpremie
 - De hoogte van de RDR
 - De spreidingsperiode
 - Compensatieregeling
 - De hoogte van het nabestaandenpensioen
 - Formulering van het ambitieniveau
 - De hoogte van de franchise

Sociale partners hebben begin augustus 2024 een akkoord bereikt over de invulling van deze punten. De inhoud daarvan is uiteindelijk verwerkt in dit transitieplan.

- Op basis van het akkoord zijn Sociale Partners verder in gesprek gegaan over de evenwichtigheidsprincipes / voorrangregels bij het invaren en de compensatieregeling, zoals die in dit transitieplan zijn opgenomen. Op basis hiervan zijn aanvullende berekeningen uitgevoerd door Stap. Deze evenwichtigheidsprincipes en voorrangregels zijn tenslotte gebruikt om de berekeningsresultaten te beoordelen op evenwichtigheid.
- In oktober 2024 zijn partijen tot een gezamenlijke conclusie gekomen. Parallel zijn alle details uitgewerkt die relevant zijn voor Stap om de FPR te kunnen gaan uitvoeren.

8.3. Hoorrecht

Om de positie van gepensioneerden en slapers (gewezen deelnemers) te verstevigen is het hoorrecht van een vereniging van gepensioneerden en/of vereniging van gewezen deelnemers in de Wtp opgenomen. Dat houdt in dat de vereniging van gepensioneerden en/of vereniging van gewezen deelnemers de gelegenheid dient / dienen te krijgen hun standpunt / zienswijzen te geven ten aanzien van het transitieplan. Aangezien er geen vereniging van gepensioneerden en/of vereniging van gewezen deelnemers is, is er zodoende geen sprake van een hoorrecht van een vereniging van gepensioneerden en/of vereniging van gewezen deelnemers.

8.4. Toelichting overige vormen van betrekken achterbannen

Gedurende het gehele traject hebben de vakbonden meerdere afstemmingsmomenten gekend. Afstemming met de kaderleden van de afzonderlijke bonden, maar ook afstemming tussen de vakbondsbestuurders. Voor de stemming van keuze soort contract, hebben vakbonden, naast de gezamenlijke informatiesessies met de werkgevers, ook nog bijeenkomsten georganiseerd, waar de leden met vragen terecht konden.

Gedurende het gehele traject zijn de werknemers door Astellas en Delpharm ook per e-mail geïnformeerd over het proces.

9. Samenvatting en conclusie evenwichtigheid

Al in 2021 zijn Sociale Partners gestart met een werkgroep om te werken aan de transitie naar een nieuwe pensioenregeling. Het is een lang proces geweest om tot dit transitieplan te komen, mede door het feit dat de wetgeving bij aanvang nog niet definitief was. Ondanks het feit dat er veel partijen betrokken waren bij het proces, hebben Sociale Partners op een goede en constructieve manier samengewerkt om dit transitieplan op te stellen. Ook de samenwerking met Stap is steeds goed verlopen. De goede samenwerking heeft zeker bijgedragen aan het resultaat: een transitieplan waar alle Sociale Partners zich in kunnen vinden.

Het hoofddoel van het transitieplan is om te onderbouwen dat het geheel aan afspraken evenwichtig is.

Sociale Partners zijn van mening dat sprake is van een evenwichtige transitie van het huidige pensioenstelsel met de huidige pensioenregeling naar het nieuwe pensioenstelsel met de nieuwe pensioenregeling. Op basis van gevoerde discussies tussen Sociale Partners en Stap is een samenvatting gemaakt van een aantal principes / doelstellingen om de evenwichtigheid van het invaren van de CDC-regeling naar de FPR-regeling te beoordelen. Op basis van die principes is vervolgens een aantal maatstaven geformuleerd die door de Sociale Partners zijn gebruikt om te beoordelen of de transitie evenwichtig is (zie hoofdstuk 5.1).

In de uitwerking van de impact van het nieuwe pensioenstelsel en de nieuwe pensioenregeling constateren Sociale Partners dat de voorgenomen transitie in voldoende mate beantwoordt aan de kwalitatieve elementen in deze doelstellingen. Daarnaast hebben Sociale Partners kwantitatieve maatstaven in hun oordeelsvorming betrokken, zoals de vergelijking van de pensioenuitkeringen en het netto profijt.

Bij de beoordeling van de kwantitatieve analyses wordt de volgende prioritering aangehouden:

CDC-regeling

1. De evenwichtigheid wordt in eerste instantie beoordeeld op basis van de verwachte uitkeringen (vervangingsratio), zie hoofdstuk 6.
2. Vervolgens heeft een toetsing plaatsgevonden van het (delta) netto profijt.

Ad 1. Omdat we ervoor kiezen Stap te verzoeken de bestaande pensioenaanspraken in te varen (met gebruikmaking van de voorrangregels zoals deze door Sociale Partners zijn gedefinieerd), kan een deel van het collectieve vermogen worden ingezet om een meer evenwichtige transitie te bereiken. De vermogensverdeling die we voorstellen levert bij de streefdekkingsgraad (vanaf 110%) meer evenwicht in de verandering in pensioenverwachting voor (gewezen) deelnemers en in de verandering in het pensioen op transitiedatum voor uitkeringsgerechtigden tussen de nieuwe en de huidige regeling. De vermogensverdeling geeft bovendien voor vrijwel alle situaties verschillen tussen de nieuwe regeling en de huidige regeling die binnen de door ons geformuleerde maatstaven passen. Sociale Partners constateren dat de verwachte uitkeringen in het nieuwe pensioenstelsel voor actieven, slapers en gepensioneerden gelijk of hoger zijn dan in het huidig pensioenstelsel in het mediane en goed weer scenario.

Dit geldt voor alle dekkingsgraden die binnen het bereik van dit transitieplan liggen. De verwachte uitkeringen in een slecht weer scenario zijn in een aantal gevallen lager dan in het huidige pensioenstelsel. Met de compensatieregeling is het de verwachting dat in het 25^e-percentiel alle deelnemers erop vooruit gaan.

Ad 2. De resultaten van de netto profijt berekeningen laten zien dat de actieven en gepensioneerden er naar verwachting op vooruit gaan. Bij de slapers gaan de jongeren er iets op achteruit, wat met name bij een lagere dekkingsgraad het geval is. In algemene zin zijn netto profijt berekeningen complexer en daardoor lastiger te interpreteren, maar Sociale Partners hebben op basis van deze resultaten geen andere of aanvullende conclusies getrokken ten opzichte van de berekeningen van de pensioenverwachtingen.

Sociale Partners zijn van mening dat de kwantitatieve analyses van de primaire maatstaf (vervangingsratio) een evenwichtig beeld laten zien van de impact van de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel over de generaties heen. De netto profijt analyse laat geen ander beeld zien.

Na grondige analyse van de uitkomsten, zoals beschreven in hoofdstuk 6, concluderen de Sociale Partners het volgende:

- CDC regeling: Uit de analyses op basis van primaire maatstaven, blijkt dat de verwachte pensioenuitkering in het nieuwe pensioenstelsel voor jongere deelnemers meer toeneemt ten opzichte van het huidig pensioenstelsel dan voor oudere deelnemers. Voor deze jongere deelnemers neemt de onzekerheid over de hoogte van de pensioenuitkering echter ook meer toe. Hiermee rekening houdend beoordelen Sociale Partners de impact van de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel en de nieuwe pensioenregeling (incl. compensatiemaatregelen) op de pensioenuitkeringen van verschillende generaties als evenwichtig.

Bij de beoordeling van de evenwichtigheid is de wijziging van het risico op een lager pensioen in het nieuwe pensioenstelsel ook in de beoordeling betrokken. Hieruit kunnen de volgende conclusies getrokken worden:

- Voor reeds gepensioneerden is de verlagingkans in de FPR lager dan in de huidige regeling, maar de omvang van de verlaging is wel hoger.
- Bij met name jonge deelnemers is de verlagingkans in de FPR hoger dan in de huidige regeling en de omvang van de verlaging is ook hoger.
- Daar tegenover staat dat de verhogingskans voor iedereen lager is in de FPR maar de omvang van de verhoging is hoger.

Per saldo komen de pensioenen naar verwachting hoger uit in de FPR en Sociale Partners beschouwen de combinatie van de verlagingkansen, verhogingskansen en de omvang van de verlaging of verhoging als evenwichtig.

Conclusie: Sociale Partners constateren dat met de invulling van de nieuwe pensioenregeling, de keuze Stap te verzoeken tot invaren en de voorgestelde vermogensverdeling een weloverwogen keuze wordt gemaakt die leidt tot een evenwichtige transitie.

Onvoorziene omstandigheden

Sociale Partners realiseren zich dat, voorafgaand aan de transitiedatum, onvoorziene omstandigheden kunnen ontstaan die gevolgen kunnen hebben voor de evenwichtigheid van de afspraken. Dit kan bijvoorbeeld een wijziging in de financiële positie zijn. De minimale streefdekkingsgraad is 110%, in dat geval kunnen de belangrijkste doelen worden gerealiseerd. Als de dekkingsgraad op de transitiedatum lager is dan 110% dan zullen sociale partners met elkaar in overleg treden, waarbij wordt gekeken of (i) er kans is op tijdig herstel, of (ii) de transitie kan worden uitgesteld.

In het uiterste geval, indien al deze mogelijkheden geen uitzicht bieden op een dekkingsgraad die boven de genoemde kritische dekkingsgraad ligt, zullen partijen de invulling van de RDR, de compensatieregeling en het verzoek tot invaren nader overwegen bij een dekkingsgraad tussen de 102% en 110% en het verzoek tot invaren nader overwegen bij een dekkingsgraad onder de 102%.

10. Akkoord

Geaccepteerd en overeengekomen namens:

FNV

Naam:

Datum:

CNV

Naam:

Datum:

CNV

Naam:

Datum:

OR Astellas

Naam:

Datum:

OR Delpharm

Naam:

Datum:

Delpharm Meppel BV

Naam:

Datum:

APEBV

Naam:

Datum:

APEBV

Naam:

Datum:

ABV

Naam:

Datum:

ABV

Naam:

Datum:

11. Bijlagen

Bijlage A: Uitgangspunten: economisch scenario

- Economisch scenario: Initiële berekening met de p-set o.b.v. de Commissie Parameters 2022. Door DNB in januari 2024 gepubliceerd en gekalibreerd met ijkdatum 31-12-2023: 2024Q1
- In deze analyse wordt met 2.000 scenario's gerekend
- Netto profijt vindt plaats met de q-set o.b.v. de Commissie Parameters 2022. Door DNB in januari 2024 gepubliceerd en gekalibreerd met ijkdatum 31-12-2023: 2024Q1)
- In deze analyse wordt met 5.000 scenario's gerekend
- Er is hierbij sprake van 2 beleggingscategorieën (aandelen en staatsobligaties)

Bijlage B: Uitgangspunten maatmensen

Inzicht krijgen in uitkomsten via actieve en niet actieve maatmensen

- Leeftijden: -5, -10,...,-40 jaar vóór pensioenleeftijd en +5, +10, +15, +20
- Pensioenleeftijd is 68 jaar
- Karakteristieken maatmensen (gemiddeld salaris en opgebouwde pensioenen) zijn gebaseerd op het deelnemersbestand per 31 december 2023

Bijlage C: Uitgangspunten: maatstaven bij resultaten

De volgende maatstaven worden gehanteerd

- **“Gemiddelde reële uitkering”** (gewogen naar overlevingskans) in de uitkeringsfase (5%, mediaan/50%, 95%)
- **Vervangingsratio:** dit valt te vergelijken met de gemiddelde reële uitkering, zij het dat hier de uitkering wordt uitgedrukt t.o.v. de gemiddelde pensioengrondslag. Deze maatstaf vergelijkt in feite de pensioenuitkering met de loon geïndexeerde pensioengrondslag; en in uitkeringsfase prijs geïndexeerd (5%, 25%, mediaan/50%, 75% en 95%)

Opmerking: “gemiddelde reële uitkering” en “vervangingsratio” geven in beginsel precies hetzelfde beeld bij een vergelijking tussen varianten en daarom zal veelal één van de twee worden getoond

- **Kans en omvang van verlagingen (verhogingen):** de kans dat er wordt verlaagd (verhoogd) in de uitkeringsfase en de omvang ervan (gewogen naar overlevingskans)
- **Netto profijt:** verschil tussen de marktwaarde van de te verwachten pensioenuitkeringen en de marktwaarde van de toekomstige premie-inleg

Bijlage D: Afkortingen

- FTK: Financieel Toetsingskader. Huidige beleidskader voor pensioenfondsen
- FPR: Flexibele premieregeling
- OP: ouderdompensioen
- PP: partnerpensioen. Splitsing tussen overlijden voor en na pensioendatum
- RDR: risicodelingsreserve
- RTS: de door de DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur
- Wtp: Wet toekomst pensioenen